REDACȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Nox. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Numĕr de Duminecă 31)

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 169.—Anul LXIII. Brașov, Duminecă 30 Iulie (12 August). 1900.

Numai așa înainte!

In anul acesta Ungurii au făcut la Paris mare sgomot cu iubirea lor de pace și de. umanitate. Contele Apponyi a vorbit la conferența interparlamentară ca un apostol al iubirei de ómenĭ, de pace și bună înțelegere între popóre și la un ospĕț, ce i-l'au dat membrii maghiarĭ ai conferenței, aceștia l'au ridicat în slavă pentru „onórea“ și „gloria“, ce ḑic, că a adus'o Ungariei.

Așa i-am cunoscut întotdéuna pe politicianii maghiarĭ, tălindu-se înafară cu liberalismul și cu simțul lor de umanitate, ce nu-l posed, séu numai în mĕsură fórte egoistă și unilaterală par a-l avé. Farisei din crescet până 'n tălpĭ. La Paris, ómenii progresului și ai umanitarismului celui mai înaintat, ér acasă cei mai intoleranțĭ egoiștĭ, cei mai reacționarĭ și nedrepțĭ, cei mai asupritorĭ și neumanĭ față cu conlocuitorii lor de alt neam.

Inzadar Apponyi cu tótă céta mamelucilor din dietă va cânta la Paris preamărirea liberalismului maghiar, căcĭ îl dă de gol și-l desavuéză ḑilnic micii despoțĭ șoviniștĭ de prin comitatele de acasă.

Par'că spre batjocura devisei de „drept și dreptate“ a lui Szell, în timpul mai nou aceștĭ mititei tiranĭ născocesc mijlóce tot mai rafinate, ca sĕ amărască tot mai tare și mai cumplit poporul nostru. Acum, după-ce nicĭ cu întortochiarea legii nu-șĭ mai pot sătura în deajuns poftele lor despotice, au inventat o nouă apucătură. Se prefac a fi îngrijațĭ de starea sufletéscă a conaționalilor lor maghiarĭ și când vor sĕ opréscă o adunare a vr'unei societățĭ cu statute aprobate, séu când vor sĕ împedece séu sĕ spargă vre-o petrecere românéscă, vin și ḑic, că-i primejdiă, că se vor turbura și rescula nădrăgarii lor.

Așa s'a întêmplat de curênd în Sătmar și în Sĕlagiŭ. Colo Românii au vrut sĕ țină adunarea despărțĕmêntului „Asociațiunei“ și sĕ dé și un concert și o petrecere cu acéstă ocasiune la Sanislău; icĭ studenții românĭ academicĭ au vrut sĕ țină concertul și petrecerea lor la Baia-mare. Și 'ntr'un loc și 'ntr'altul însĕ șoviniștii dela autoritățile comitatense și comunale au oprit, așa numai după capul lor scrîntit hunic, și adunarea și petrecerile, pe cuvênt, că e temere, că poporațiunea maghiară din Sanislău și dela Baia-mare se va revolta și va face contra-demonstrațiune. décă cu aceste ocasiunĭ se vor aduna la un loc pré mulțĭ Românĭ și décă îșĭ vor petrece împreună cu caracter pronunțat național.

Caracterul național românesc nu le place! Dér ce foc de caracter sĕ aibă o petrecere a Românilor, décă nu românesc? Nicĭ când vréu sĕ petrécă împreună Românii sĕ nu mai pótă fi stăpânĭ pe libertatea lor individuală? Acesta este umanismul Apponyi-lor de acasă, n'ar mai fi pomană de el?!

Ce ar fi rĕspuns óre conferența interparlamentară, décă i-s'ar fi comunicat, că în patria celor din grupul maghiar, ca sĕ-șĭ pótă petrece la olaltă o sută-douĕ de cetățenĭ nemaghiarĭ trebue se capete mai întâiu dela autoritățile ungurescĭ o carte de licență documentând, că n'au nicĭ un caracter de rassă?

Românii despre carĭ vorbim, precum se va vedé din cele comunicate mai jos, nici că au vrut sĕ fiă eschis dela petrecere orĭ-și ce strĕin. Dér pĕcatul lor cel mare a fost, că au învitat pe strĕinĭ cu bilete tipărite numai în limba română.

Mai mult, obștea șovinistilor din Baia-mare s'a revoltat vĕḑênd, că pe aceste învitărĭ românescĭ se vorbia de „Baia-mare“ și nu de „Nagybanya“.

Ne oprim aicĭ. Pretexte de acestea ticălóse se găsesc ușor, după-ce odată i-se dă vênt volniciei celei mai desmățate. Aicĭ am ajuns în timpul de „cea mai mare gloriă a liberalismului unguresc.“ Este cu totul estraordinar acest timp. De aceea nicĭ că vom mai ḑice: Dómne iartă-le, că nu sciu ce fac. ci vom ḑice mai bine: Dómne ia-le mințile sĕ mérgă tot așa înainte, căcĭ atuncĭ, nădăjduim, că se va prăbuși mai curênd împĕrăția celui mai obraznic, celui mai rĕutăcios și celui mai nemernic șovinism național al vécului, ce se încheiă.

Asasinatul din Bucurescĭ.

Mare fierbere a produs în România și între toțĭ Românii scirea, că Bulgarul Dimitroff a ucis pe profesorul dela liceul Sf. Sava din Bucurescĭ *Ștefan Mihăileanu* în nóptea de aḑĭ sĕptĕmână, tocmai când se întorcea cu soția și cu fiica-sa acasă. Ucigașul l'a atacat pe la spate c'un revolver din care a tras câte-va focurĭ, carĭ l'au culcat pe Mihăileanu la pămênt, apoi a fugit și s'a ascuns în gangul unei case, dér a fost aflat de poliția și arestat.

Dimitroff a mărturisit, că a vrut sĕ omóre pe Mihăileanu, care ca Român macedonean, zelos patriot, combătea aspru în fóia sĕptĕmânală „Peninsula Balcanică“, ce o scotea în Bucurescĭ, uneltirile mișelescĭ bulgare în contra fraților sĕi din Macedonia. A mai mărturisit ucigașul, că a fost însărcinat sĕ sĕvêrșéscă omorul chiar de către șeful comitetului revoluționar bulgar-macedonean din Sofia, Sarafoff, și că a primit dela el și banĭ.

Tótă lumea din capitală și din țéră s'a revoltat vĕḑênd, că este un complot secret bulgar, care prin astfel de crime, comise chiar pe pămêntul român, vré sĕ bage spaimă și grózā în Românii macedonenĭ, ca sĕ nu mai cuteze a-șĭ apĕra naționalitatea. Scim cât de înverșunațĭ sunt Bulgarii contra acelora, carĭ apĕră causa Românilor Macedoniei, pe care ei o privesc ca o țéră bulgară și nutresc planul de a-o cuceri pentru „marea Bulgarie“.

Omorurĭ politice de felul acesta au comis Bulgarii, pe pămênt român, încă douĕ, însĕ contra unor Bulgarĭ, carĭ le steteau în cale. In Sofia însĕ ei au sĕvîrșit asemenĭ crime contra a doi bărbațĭ din colonia română din Sofia, fiind-că n'au voit sĕ contribue pentru scopurile comitetului revoluționar bulgar.

Acum însĕ, în urma uciderii Românului macedonean Mihăileanu și a descoperirei complotului secret bulgar, guvernul român a întreprins o acțiune energică intervenind la guvernul bulgar, ca sĕ aresteze imediat pe Bulgarii din Sofia amestecațĭ în complot, așa că este speranță, că se va pune stavilă mișelescei agitațiunĭ a comitetelor secrete bulgare. Acestea lucréză cu astfel de mijlóce criminale și barbare liber și nesupĕrate sub ochii guvernului bulgar, care acum va trebui sĕ-șĭ deschidă altfel ochii, vrênd nevrênd; căcĭ suferind séu chiar încuragiând omorurile politice. îșĭ taie însu-șĭ crénga de sub picióre.

Suntem sigurĭ, că guvernul român va sci sĕ zădărnicéscă pe viitor uneltirile comitetului din Sofia pe teritorul român. Dér va cere mai mult, va cere, ca guvernul bulgar sĕ nu tolereze mai departe un banditism îmbrăcat în haină de patriotism, devenind astfel Bulgaria un focar de anarchiă și de disordine, care nu póte fi tolerat de Europa.

Inmormêntarea Regelui Umberto.

Joi, în 9 August, s'a făcut în Roma înmormêntarea Regelui *Umberto*, căḑut victima unei mânĭ sacrilege italiene, tocmai pe când se reîntorcea dela o serbare, unde se dusese a participa și a îndemna tinerimea la fapte bărbătescĭ și la iubire de patriă.

Osĕmintele lui Umberto au fost depuse în Pantheonul din Roma alăturĭ cu ale tatălui sĕu, nemuritorul Victor Emanuel II. Transportate din Monza la Roma, calea pe unde au trecut osĕmintele bunului Umberto a fost calea plângerii și a doliului adênc, ér cu ocasia ceremoniei funebre s'a vĕḑut manifestându-se imposant și mișcător durerea unui popor întreg pentru mórtea aceluia, care în viață îșĭ câștigase numele de „părintele poporului“.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Tudor Vladimirescu și opera sa.

1821.

Una din paginile cele mai negre din istoria némului nostru este fără îndoială epoca fanariotă. Nicĭ-odată Românul n'a fost mai asuprit și nicĭ-odată simțĕmêntul sĕu național n'a fost mai înăbușit ca de-a-lungul tristei nopțĭ de o sută de anĭ, în care îl adêncise pogorîtorii din Fanar.

Pentru prima-óră se înfățișa Europei durerósa privelisce a strivirii unui ném întreg, cu un măreț trecut istoric, de către un element strein, laș, dér plin de îndrăsnélă! Un popor, care odinióră a făcut sĕ tremure semi-luna otomană numai cu o încrețitură a frunții sale; un popor, care a vĕḑut eșind din sînul sĕu nisce eroi obstescĭ ca Mircea, Stefan și Mihaiu; un popor în fine, care dealungul vêrstei de mijloc a fost pavĕza întregei creștinătăți împotriva vijeliei osmanice, — a trebuit sĕ vadă în tăcere, cum tótă puterea sa de viață era suptă, cum întregul sĕu pact fundamental era sdruncinat și călcat în picióre, cum gloria-i strămoșéscă era batjocorită și necinstită de tot ce a zămislit Fanarul mai josnic și mai fioros!

Cu durerea în inimă ne amintim de acea vreme a vieții nóstre din trecut, pe care n'o poțĭ rĕscolì decât cu o mare dosă de energiă și de tărie de suflet, căcĭ ea ne-a lăsat o rană prea adêncă pentru a se putè tămăduì vre-odată. Istoria e de față pentru a o mărturisì și a o ținè vecĭnic vie în amintirea tuturor. N'am pretențiunea sĕ desfășur aicĭ tot martirul îndurat de noi, în restimpul acelui véc nenorocit, și atât de înfiorător. Numai într'o mică și slabă prescurtare mĕ voiŭ sili sĕ rechiăm dinainte-vĕ o părticică din suferințele îndurate de moșii noștri, din partea elementului grec, în ajunul revoluțiunii lui Tudor Vladimirescu.

Multe némurĭ sĕlbatice au trecut peste pămêntul nostru, dér nicĭ unul n'a avut o înrîurire mai nenorocită și mai păgubitóre asupra vieței nóstre sociale, ca șléhta fanariotă. Acéstă înrîurire începe cu domnia lui Mateiŭ Basarab, care aduce pe Grecĭ pentru întâia óră în țéră, merge din ce în ce crescênd și se sfîrșesce cu sdrobirea aprópe desĕvêrșită a elementului de baștină. Urmările ei au fost atât de spăimântătóre, că până și ómenii strĕinĭ, carĭ au trecut prin țéra nóstră pe acele vremurĭ, precum și consulii, carĭ au viețuit într'ênsa, au rĕmas îngrijițĭ de cele vĕḑute. In cărțile și scrisorile lor, ei se întrec a ne descrie în culorile cele mai negre starea nenorocită a ambelor principate, ajunse în cea mai mare ticăloșiă. Așa Boscovicĭ*) ne spune, că: „Ele ar coprinde tot ce póte face o țéră fericită, décă nu ar fi atât de apăsate prin dărĭ ordinare și estra-ordinare în mii de chipurĭ, pe care Grecii le întrebuințéză pentru a desbrăca poporul și a-l jupuì“. De altă parte istoricul Carra ne spune, că pe când era el preceptor al copiilor lui Gr. Ghica, stórcerile nu mai cunosceau nicĭ o margine. Acéstă despoiare fără sémĕn îl face pe Boscovicĭ sĕ strige cu durere: „Miserabilă stare a unei țĕrĭ apăsate de Grecĭ cu un despotism fără nume!“ Nu mai vorbesc de țipetele cronicarilor noștri, ale căror cronicĭ sunt adevĕrate văi de plângerĭ și de suspine. Dér cui n'a tresăltat inima de înfiorare cetind jalnica tragediă a înflăcăratului patriot și poet C. Beldiman? (1821).

Și într'adevĕr era fără sémĕn ticăloșia țĕrei nóstre pe acele vremurĭ. Fiă-care domn aducea cu sine ca zestre din fanar o dróe de Grecĭ, în mare parte băcanĭ, simigii, brutarĭ, croitorĭ, vizitii, bărbierĭ, pe care îi boeria și le dădea slujbe. Aceștĭ veneticĭ, fiă ca boierĭ, fiă ca slujbașĭ se întreceau a jupuì poporul, spre a se îmbogățì cât mai iute și cât mai mult. Tóte dregĕtoriile erau în mânile lor și administrația lor era o nerușinată prădare neîncetată a țĕrei. Birurile cele mai grele se puseră peste poporul de jos, și mai ales peste țĕran, care abia mai rĕsufla. Dijma, goștina, desetina, oieritul, văcăritul, prisăcăritul, vădraritul, vinăriciu, pogonăritul, fumăritul — étă numai câte-va din nenumĕratele dărĭ, pe carĭ avea sĕ le plătéscă țĕranul, de putea séu nu. Darea cea mare a sferturilor era însĕ cea mai grea, cea mai tiranică, căcĭ ea lipsia pe țĕran până și de ultima bucată de mămăligă, séu de cea din urmă

*) Vedĭ pentru acest citat și cele douĕ următóre „Istoria Românilor“ tom. V, a D-lui Xenopol, sub cap. „Tudor Vladimirescu“.

Nu mai puţin decât 300 de preoţĭ au însoţit cadavrul lui Umberto la Pantheon, semn, că nu numai lumea civilă a Italiei, ci şi preoţimea stima în el pe bărbatul de merit, care a strălucit în virtuţĭ şi a murit mórte de martir. Ėtă o protestare din cele mai puternice în potriva sĕlbătĕciei anarchismului, care necunoscênd nicĭ lege, nicĭ drept, nicĭ Dumneḑeu, rĕstórnă şi dĕrîmă tot ce e clădit pe ordine şi'n furia lui nebună a ridicat la Monza arma sa ucigaşă asupra omului, care numai inimă şi suflet era şi care prin bunĕtatea lui şĭ-a câştigat recunóscerea chiar şi a celor mai înverşunaţĭ potrivnicĭ ai sĕi.

Dér sĕ lăsăm sĕ urmeze aicĭ descrierea ceremoniei funebre după cum o aflăm în telegramele din urmă:

La óra 6·25 sosesce într'un landou închis, precedat de cuirasierĭ, regele Victor Emanuel III. El întră în gară prin partea pe unde întră cei ce sosesc. Suveranul e salutat de fanfara regală şi primit de miniştri şi de representanţii străinĭ. Impreună cu regele sosesc în alte landourĭ de Curte prinţiĭ de Savoia.

La óra 6·25 cortegiul e gata.

Trenul aducênd cadavrul regelui Umberto, sosesce la 6·30. Indată-ce locomobila întră în gară, începe sĕ cânte fanfara regală şi apoi se intonéză marşul funebru. Toţĭ cei de faţă îşĭ descoper capetele.

In gară se aflau prinţii, deputaţii, senatorii, miniştriĭ, misiunile streine, demnitarii înalţĭ şi clerul. La óra 6·40 cuirasierii iau cosciugul din vagon şi-l duc pe un afet de tun al regim. 13 de artileriă. Afetul e tras de şése cai negri, călăriţĭ de artilerişti. Afetul stă în faţa porţii centrale a gărei, uşor ornată în doliu. In jur stau 11 soldaţĭ şi doi furierĭ din regimentul 13 de artileriă. Plutonul e comandat de căpitanul *De Bru*, care se afla călare pe un cal maur, pe care i-l'a dăruit anul trecut regele Umberto. Soldaţii ajută sĕ se pue cosciugul pe afet.

Cosciugul e acoperit cu catifea roşie, la colţurĭ are ornamente de aur. O mare cruce de mătase albă se afla peste tot cosciugul. Se întinde d'asupra drapelul cuirasatei „Roma", dăruit de damele romane. Pe bandierà se pune coiful lui Umberto. Acéstă operaţiune duréză cincĭ minute, în timpul cărora emoţiunea e generală. Se aud până în depărtare şopte şi suspine. Mulţĭ plângeau.

In acest timp, din fortul Montemario încep sĕ bubue tunurile. Clopotele sună în tóte părţile. După-ce s'a pus cosciugul pe afet, se mişcă vre-o 20 de metri spre intrarea stradei Naţionale, unde se opresce.

Apoi începe sĕ se formeze cortegiul. La cele două părţĭ ale cadavrului iau loc congregaţiunile şi clerul compus din aprópe 300 călugărĭ şi preoţĭ. Cortegiul imposant se pune în mişcare la ora 7·30.

Regina Margareta şi Elena şi prinţesele, tóte îmbrăcate în mare doliu, au sosit la Pantheon la ora 8·45. Mulţimea le-a primit în tăcere.

La ora 9·10 a sosit afetul, ce purta cosciugul cu rĕmăşiţele pămĕntescĭ ale regelui Umberto. Aicĭ archiepiscopul de Geneva binecuvintéză cadavrul. Apoi cosciugul e dus în centrul Pantheonului, unde e din nou binecuvêntat. In acest timp regele, prinţii şi înaltele autorităţĭ şĭ-au luat locul. Au întrat înăuntru şi drapelele armatei.

Cosciugul, prin ajutorul unui ascensor nevĕḑut, e ridicat pe un catafalc, unde s'a celebrat o slujbă. Aci corul era dirigiat de măestrul Mascagni. La ora 10·30 ceremonia s'a sĕvêrşit. După ceremoniă, Suveranii şi prinţii s'au dus la Quirinal între cordóne de trupe, salutaţĭ de mulţime.

*

Ėtă incidentele petrecute în timpul trecerii cortegiului: La colţul strădei Florenţa cu strada Naţională, s'a întêmplat prima învălmăşélă. Un cal, ce trăgea un car cu coróne, s'a speriat şi a rupt hamurile. Toţĭ strigă şi încep sĕ fugă. Lumea cade îngrămădindu-se unii peste alţii. Multe femei leşină. Se rĕspândesc tot felul de scirĭ false, carĭ produc impresiă, dér repede se restabilesce liniştea.

La ora 8.30 lângă teatrul Naţional, tocmai când trecea carul cu cadavrul, urmat imediat de rege, prinţii regalĭ şi representanţii străinĭ, isbucnì o panică. Indată-ce lumea a început sĕ fugă în tóte părţile, regele s'a oprit şi s'a întors spre locul de unde porneau strigătele. Tot aşa şi prinţii.

Idată-ce vĕḑură, că mulţimea a rupt cordónele de trupe, ducele d'Aosta, contele de Turin, generalul Brussatti, adjutantul regelui, scóseră săbiile şi se strînseră în jurul regelui. Şi prinţul Nicolae de Muntenegru se repeḑi lângă rege şi face cu înalta lui statură un scut în faţa Suveranului. Cuirasierii forméză repede un careŭ, şi cu carabinele lor iau posiţiă de apĕrare, avênd în mijlocul lor pe rege, pe prinţii regalĭ şi pe representanţii străinĭ. După puţine momente lucrurile se liniştiră. Atuncĭ isbucnesc bătăi din palme spre a se arăta mulţimei, că nu e nicĭ un pericul. Săbiile sunt îndată puse în técă.

Regele mai întâiŭ face de mai multe orĭ semn cu mâna ca toţĭ sĕ fiă liniştiţĭ şi apoi ordonă, ca cortegiul sĕ-şĭ continue calea. Cordonul de trupe se restabilesce îndată. Lângă strada Milano şi în faţa cafenelei Ragno succed din nou scene urmate de panică, causate de incidente neînsemnate. Se bănuesce, că alarmele au fost date de ómenii de rea credinţă şi póte de pungaşĭ de buzunare, ca sĕ profite de acele momente de confusiune.

Aceste scene de spaimă iau forma cea mai stranie. S'au vĕḑut port-bandiere aruncând jos bandierile şi luând-o la fugă. O femeiă înspăimântată a reuşit sĕ se urce pe un car, ce purta coróna oraşului Milano şi a leşinat.

Pe când regimentul al doilea de grenadirĭ se ducea după înmormêntare la casarmă, în pas de cursă, furierul Erichiello a căḑut de pe cal şi avênd sabia scósă şĭ-a tăiat cu ea vêna carotidă, murind aprópe îndată. Nenorocitul Erichiello era decorat cu medalia „Valórea militară" pentru campania din Africa.

Telegramele sosite din tóte oraşele Italiei spun că peste tot locul s'au închis magazinele cu ocasia înmormêntărei şi s'au celebrat slujbe religióse.

Oprirea întrunirei dela Sanislău.

Ca dovadă, că şoviniştilor descreeraţĭ nu le este nicĭ decum de pretinsa temere, ce ar avé-o, cum ḑic ei, că întrunindu-se Românii în comune mixte s'ar provoca conflicte cu locuitorii ungurĭ, ci le este numai de a impedeca pe Românĭ sĕ se întrunéscă la olaltă — póte sluji şi următorul cas de oprire, ce s'a întêmplat în Sătmar, unde în comuna Sanislău era sĕ se adune despărţĕmêntul de acolo al Asociaţiunei şi era sĕ se ţină tot-odată şi un concert şi o petrecere cu dans:

Solgabirĕul din Careii-marĭ a oprit de a se ţiné la 2 August n. c. adunarea despărţĕmêntului Asociaţiunei din comitatul Sătmar, sub cuvênt, că în aceeaşĭ ḑi îşĭ ţine adunarea şi reuniunea învĕţătorilor gr. cat. din Sătmar, şi că decĭ adunându-se prea mulţĭ românĭ la un loc, s'ar puté nasce conflicte între aceştia şi între locuitorii maghiarĭ, — fiind-că nicĭ n'are destui gendarmĭ la disposiţiă, opresce adunarea pe ḑiua acésta şi peste 8 ḑile vor avé voiă pentru ţinerea ei, mai ales, că până atuncĭ se va puté îngriji de a rechira şi mai multă gendarmeriă.

De altă parte fisolgăbirĕul a oprit şi ţinerea concertului şi petrecerei sub nisce pretexte ne mai pomenite, ce le-a născocit în grabă. A pretins adecă, că nu consună textul cererei de permisiune cu textul tipărit al învitărei în ce privesce distribuirea venitului curat, şi că în invitare nu se arată, decă din suma venitului nu se va da cumva şi ceva în folosul particular al unor membri ai reuniunei. In fine, ca sĕ pună vêrf, ḑice, că caracterul *mar românesc* al petrecerei ar puté sĕ aţîţe la demonstraţiunĭ pe locuitorii maghiarĭ din comună etc.

Aşa n'a rĕmas nicĭ Românilor întruniţĭ la Sanislău, decât a protesta la ministeriul de interne contra volniciei solgăbirăescĭ.

Petrecere română oprită.

Lui „Budapesti Hirlap" i se scrie din Baia-mare, că petrecerea arangiată de către tinerii românĭ universitarĭ şi academicĭ, ce avea sĕ se ţină acolo mâne, în Dumineca de 12 August st. n., a fost oprită de către primăria orăşenéscă.

Ėtă causele, pentru carĭ Ungurii din Baia-mare pretind, că ar fi fost constrînşĭ sĕ oprescă petrecerea tinerimei române din comitatele Sĕlagiu, Sătmar şi Solnoc-Dobâca. Noi le vom esamina la alt loc, ca sĕ arătăm, că acestea sunt tot numai nisce apucăturĭ ticălóse ale şoviniştilor fanaticĭ, cu scop de a impedeca întrunirea societăţii române chiar şi la un bal.

Decisiunea magistratului orăşenesc cuprinde, după cum spune fóia amintita maghiară şovinistă, între altele următórele:

„Magistratul nu permite ţinerea petrecerei cu joc, ce s'a cerut, de-órece tonul demonstrativ de naţionalitate al învitărilor la serata cu dans, *edate numai în limba valahă, schimosirea tendenţiósă a numelor şi adreselor oficiale*, cu drept ***a deşteptat o mare turburare în sînul patrioticei societăţĭ a acestui oraş unguresc***, încât în ḑiua petrecerei cu dans ***uşor ar puté sĕ fiă turburată armonia pacînicei convenirĭ printr'o contra-demonstraţiă cu urmărĭ mai seriόse.***

Din causa acésta autoritatea cu atât mai puţin nu póte lua asupră-şĭ rĕspunderea, fiind-că arangiatorii sunt cu totul necunoscuţi înaintea autorităţii orăşenescĭ, nu sunt locuitorĭ din Baia-mare şi chiar şi patronul petrecerei (d. Pop de Băsescĭ — Trad.) numai întru atâta este cunoscut, întru cât a fost condamnat la pedépsă mai îndelungată în temniţă de stat pentru demonstraţii de naţionalitate.

In astfel de împrejurărĭ autorităţile orăşenescĭ n'au nicĭ o garanţă, că proiectata petrecere cu joc *nu va degenera într'o demonstraţiă de naţionalitate îndreptată în contra ideii de stat maghiar*".

„Bud. Hir." spune, că arangiatorii petrecerei vor cere prin telegraf dela ministrul de interne, sĕ concédă ţinerea petrecerei.

Proclamaţia lui Victor Emanuel.

Vineria trecută noul Rege al Italiei, *Victor Emanuel III*, a dat o proclamaţiă către poporul italian. Din cuprinsul proclamaţiei reiese strălucit iubirea şi devotamentul cel mai curat al tînĕrului Rege pentru ţéra şi naţiunea sa. Victor Emanuel III promite sĕrbătoresce, că el vré sĕ mérgă cu poporul şi stéua lui

---

vită ce-i mai rĕmăsese, în urma atâtor despoierĭ nesfîrşite. Vinăriciul, care până la C. Ipsilante se plătise 5 banĭ la vadră, Grecii îl suiseră la 120 la vadră, sumă mare pe acele vremurĭ. „Şi nu putea ticăloşii de ţĕranĭ", ne ḑice un scriitor neiscălit*) de pe la începutul vécului acestuia, „a se plăti de vinăriciŭ nicĭ cu tot vinul ce avea, ci se băga prin puşcării, până ce-şĭ vindea din ce mai avea şi se plătea, ér care nu avea alt-ceva, îşĭ vindea viişórele şi de abia se isprăvia de tirănia boierilor vinăricerĭ".

Intru împlinirea acestor jafurĭ, Grecii nu se dedeau în lăturĭ dela nicĭ un mijloc, fie cât de crud, fie cât de sĕlbatic. Mai fioroşĭ decât pahonţii şi başbuzucii de tristă aducere aminte, ei tăiau în carne viă şi nicĭ o schingiuire nu li-se părea prea grósnică. Aşa vătaşii de plaiurĭ şi zapciiĭ şi toţi strîngĕtorii de birurĭ, ca sĕ nu vorbesc decât de slujbaşii cei micĭ, pentru ca sĕ scóţă dările dela sĕrmanii locuitorĭ, mai

*) Acest citat, ca şi tóte celelalte atribuite scriitorului anonim sunt extrase dintr'un manuscris inedit publicat în Revista de archeologiă a d-lui Tocilescu.

vêrtos în părţile de peste Olt, „îi chinuia ca tâlharii pe cei dajnicĭ, pe unii bătêndu-i, pe alţii ţinêndu-i desculţĭ pe ghiaţă în vreme de iérnă, ér alţĭ caţaonĭ îşĭ rîdeau de dênşii, suindu-i în câte-un dél şi băgându-i în buţĭ góle, îi slobodia de vale". Ca o cétă de lupĭ flămânḑĭ, ei se aruncau asupra bietului ţĕran, îl jefuiau de tot ce avea, lăsându-l gol-puşcă dimpreună cu copiiĭ, carĭ se uitau cu jale la chinurile părinţilor lor. De ḑecĭ de orĭ pe an se pomenea Românul apucat de dăjdĭ, jefuit şi schingiuit fără milă. Mulţĭ lăsau şi pămênt şi casă în voia întêmplării şi fugeau de se ascundeau prin munţĭ şi pădurĭ, ca sĕ scape de urgia ce-i aştepta la orĭ-ce minut.

Dér ţĕranul n'a fost singurul, care îndura neomeniile acestor cete nemilóse. Purtarea lor faţă cu tagma preoţéscă n'a fost mai omenósă, mai ales cu clasa de jos a clerului alcătuită de Românĭ, de vreme ce clasa de sus era alcătuită de Grecĭ, căcĭ gradele ierarchiei se vindeau pe banĭ şi se preferau Grecii. Aşa un mitropolit grec dela 1813, ne spune un scriitor*), cumpărase scaunul cu 750,000 lei şi se fălia, că are sĕ scótă însutit tot ce a dat, storcênd mitropolia până ce nu va mai rĕmâné umeḑélă într'ênsa şi nicĭ pétră pe pétră". — „De veneau niscai popĭ sĕ li-se jeluiască acestor veneticĭ de păsurile lor, în loc sĕ-i îndrepteze şi sĕ-i mângăe, îi punea de curĕţa eşitorile şi săpa în grădină nemâncaţĭ, până ce găsea prilej de a scăpa; ér pe alţiĭ îi da în rîsul ţiganilor bucătarĭ şi-i punea de toca cu cuţitul la făină ca la carne, ḑicênd că este trebuinciósă pentru perişóre părintelui episcop, care era grec".

Patimile lor dobitocescĭ nu se săturau cu aceste nemernicii; pentru ei până şi cele sfinte erau lucrurĭ de necinstit. Afară că întregul şi grasul venit al mănăstirilor şi eparchiilor trecea parte la muntele Atos, parte în pungile lor fără fund, ei pângăriau aceste aşeḑăminte scoţêndu-le la mezat séu Mâncându-le banii lăsaţĭ de ctitorĭ. Bisericile însĕ-şĭ erau prădate şi pângărite. „Bandele de Grecĭ, cunoscute sub numele de zavergii, au desbrăcat bisericele de odórele sfinte, de icónele de argint şi de aur şi de pietrile scumpe cu carĭ erau împodobite, au spurcat vasele sfintelor taine şi au rĕsturnat sfintele prestóle. Până acolo a mers nelegiuirea lor, că o căpeteniă a lor prădând o biserică, şĭ-a uns cismele cu sfântul mir şi a călcat în picióre artoforul, în care figura trupul şi sângele mântuitorului".

*) Vedĭ „Scrisórea Munteanului ca rĕspuns la scrisórea Moldoveanului" publicată în revista „Biserica ortodoxă română", an. XIII. 1889—90, p. 417 şi următórele.

Jaful şi despoiarea poporului muntén din partea acestor eteriştĭ, mai ales, întrece orĭ-ce mĕsură. „Drumurile" ne spune „Drăghicĭ" se împănau cu eteriştĭ, colindând satele după cai, arme şi hrană, ce strîngeau de pe la locuitoĭ, încât nu sciau ómenii în ţéra lor unde s'ar adăposti ca sĕ scape de prădăciunĭ şi de primejdia vieţei". Tóte isvórele timpului, de altminterĭ, se întrec a arăta jefuirea cumplită a ţĕranului şi a poporului de jos din partea acestor órde de vagabonḑĭ şi ómenĭ fără căpĕtâiŭ. Nu numai atentate la avere erau făptuite de aceste bande sĕlbatice: la cea mai mică împotrivire loviau de mórte. Când se îmbătau, ucideau pentru a-şĭ desmorţi mânile. Un adevĕrat biciu al lui Dumneḑeu se abătuse peste ţéră, şi cum ne spune un scriitor de pe acea vreme, suferinţele Români-

conducĕtóre va fi pilda, ce i-a dat'o bunicul și tatăl sĕu, scutind libertatea și apĕrând monarchia. Ětă părțile mai principale din proclamația:

La început spune cum al doilea Rege al Italiei, bun și virtuos, a cădut victima unei crime gróznice în mijlocul unei serbărĭ populare, și regretă adênc, că nu i-a fost dat sĕ priméscă ultima suflare a tatălui sĕu, dér simte datoria de-a urma povețele părintescĭ și de-a urma virtuțile lui de rege.

Dice mai departe Victor Emanuel III, că deși tatăl sĕu Umberto nu mai este, sunt totușĭ instituțiunile, pe carĭ le-a păstrat cu lealitate în domnia sa de 22 anĭ și pe carĭ le-a făcut neclintite. Instituțiunile acestea sunt sfinte prin tradițiunile casei domnitóre și prin dragostea fierbinte, ce are poporul pentru ele; apĕrate cu putere și energiă în contra orĭ cărei înșelăciunĭ și siluirĭ, vor asigura prosperitatea și mărirea patriei.

Proclamația continuă și sfîrșesce astfel:

„A fost gloria moșului meu de-a fi dat Italienilor *unitatea și independența*, ér gloria tatălui meu a fost de a-le fi *păstrat cu îngrijire.* Scopul domniei mele este însemnat de aceste *amintirĭ nepcritóre.* Sĕ mĕ întăréscă *dragostea poporului meu*, ca sĕ pot închina tóte silințele mele de rege la *ocrotirea libertății și la apĕrarea monarchiei*, unite una și alta prin legăturĭ nedesfăcute cu interesele cele mai înalte ale patriei.

„Italienĭ! Aduceți prinosul vostru de lacrimĭ și de cinste sfintei amintirĭ a Regelui Umberto, voi, care ațĭ dovedit încă odată, că privițĭ doliul amar al casei mele ca doliu al vostru. Acéstă solidaritate de gândirĭ și de iubire a fost, va fi totdéuna apĕrarea cea mai sigură a regatului meu, cea mai bună garanțiă a unității patriei, care se resumă în devisa superbă de *Roma intangibile*, simbol al măririi și chezășia de *integritate pentru Italia.* Acésta este credința și ambițiunea mea de *cetățén și de Rege.*

Proclamațiunea acésta străbătută, cum am dis, de cea mai sinceră iubire pentru popor — față de care domnitorii din casa de Savoia au manifestat tot-déuna interes și au adus jertfe nenumĕrate — a făcut pretutindenĭ nu numai în Italia, dér și în strĕinătate cea mai bună impresiune.

Starea lucrurilor în China.

Așa se pare, că încă de acum înainte au sĕ urmeze în China lucrurĭ marĭ. Au credut puterile, că vor fi în stare sĕ stîngă focul, ce s'a aprins în China, décă vor trimite acolo câte-va mii de soldațĭ și vor începe sĕ amenințe prin discursurĭ și prin note diplomatice. Dér s'au înșelat.

Vedem acum, că lucrurile se încurcă tot mai tare, așa de tare, încât Germania trimite pe unul din cei mai vestițĭ generalĭ ai sĕi, contele *Waldersee*, ca sĕ ia comanda supremă peste tóte trupele internaționale aflătóre adĭ în China și peste acele, carĭ se vor mai trimite. Greutățile internaționale ale cestiunei chinese s'ar păré învinse prin acésta, rĕmâne însĕ marea întrebare: cum va succede marilor puterĭ sĕ facă „rênduială" și „pace" în China?

*

Scirile mai nouĕ vestesc, că trupele aliate, după-ce au bătut pe Chinesĭ la Tien-Cin, au plecat spre Peking. In drumul lor spre capitala chinesă au avut la orașul *Peicang* (aprópe de Tien-Cin) o mare luptă cu Chinesii. Lĭ-au succes, ce-i drept, aliaților sĕ respingă armata chinesă dela Peicang, dér succesul acesta l'au plătit cu marĭ jertfe. Nu mai puțin decât *1000 de soldați au cădut* în lupta acésta, parte fiind omorîțĭ, parte rănițĭ.

*

Scirea despre înaintarea aliaților spre Peking, i-a amărît și înfuriat nespus de mult pe Chinesĭ. Aceștia vĕdênd, că primejdia se apropie cu pașĭ repedĭ de ei, au reînceput érășĭ *asediarea ambasadelor din Peking*, așa că nicĭ guvernul nu-i póte opri. Deja la 2 August guvernul chines a dat un edict, provocând pe *ambasadori sĕ prărăséscă Pekingul* și sub scut sigur sĕ mérgă la Tien-Cin, unde viața nu le va mai fi primejduită. Ambasadorii însĕ n'au primit sfatul acesta, bine sciind, că îndată, ce vor pune piciorul afară din Peking, ei sunt espușĭ furiei rĕsbunătóre a rĕsculaților și nu se pot încrede în scutul, ce li-l oferă guvernul chines.

Se crede însĕ, că ambasadorii vor fi silițĭ totușĭ sĕ priméscă ofertul acesta, după-ce nu mai sunt acum în stare a-se împotrivi atacurilor rĕsculaților.

La Paris a sosit o telegramă, ce a adresat'o ambasadorul frances *Pichon* din Peking guvernului frances, în care se dice între altele, că ambasadorii vor eși din Peking, décă vor fi dușĭ de-acolo sub pază de trupe internaționale. Cu ambasadorii sunt 800 strĕinĭ, între carĭ 200 femei și copii și 50 rănițĭ, mai departe peste 3000 creștinĭ chinesĭ, toțĭ primejduițĭ la fel cu ambasadorii. *Pază chinesă*, dice Pichon, *la nicĭ o întêmplare n'am puté primi.*

*

Din *Shanghai* se anunță, că de când trupele aliate au început marșul lor spre Peking, o *panică estraordinară domnesce în Peking.* Ómenii împĕratului *Kvang-Su* se încaeră dilnic cu ómenii principelui *Tuan.* Impĕratul vré sĕ propună pacea, ca sĕ apere capitala de năvala strĕinilor. *In jur de Peking stau gata de luptă 100,000 armată chinesă.*

*

Intr'aceea marile puterĭ fac pregătirĭ însemnate. Germania va mai trimite în China 20,000 de soldațĭ din tóte armele. Rusia a trimis trupe și mai numĕróse, al căror numĕr atinge cifra de 60,000. Tot așa și Francia și America și Japonia. Numai Anglia este silită, din causa rĕsboiului din Africa, a-se restrînge la un mic contigent de trupe.

Afacerea „Ofen-Pesth."

Cetitorii noștri cunosc istoricul acestei afacerĭ, care a făcut atâta sânge rĕu la șoviniștii perciunato-maghiarĭ. Sciu, între altele și aceea, că „patrioții" șoviniștĭ dela magistratul din Budapesta au fost adresat ministrului ungaresc de comerciŭ rugarea, sĕ dea oficiilor postale ordin de-a refusa înmânarea scrisorilor venite din Viena pe adresa „Ofen-Pesth" și a-le retrimite *din oficiu* la locul unde au fost predate.

Ministrul Hegedüs însĕ nu li-a împlinit pofta acésta și li-a rĕspuns, că nu și nu. Poșta fiind o instituțiă în serviciul publicului, nu póte sĕ facă prostia de-a nu împărți fiă-căruia scrisorile, ce i-se trimit, vină ele pe orĭ-ce nume. N'o póte face acésta mai ales *din oficiu*, cum cereau șoviniștii, căcĭ dóră poșta n'are chemarea de-a face politică. E însĕ trébа adresatului, décă vré sĕ priméscă scrisórea pe al cărei plic stă scris „Ofen-Pesth" și nu „Budapest".

Rĕspunsul ministrului, tocmai pentrucă a venit dela el, i-a pișcat simțitor pe colțații șoviniștĭ. Și mai mult însĕ îi ustură acum împrejurarea, că primăria din Viena s'a ocupat de nou cu afacerea asta supĕrăciósă, adecă cu numirea pe nemțesce a capitalei lor. S'a întêmplat, că cei din Budapesta au retrimis la Viena un act neresolvat numai pentru-că era adresat la „Ofen-Pesth". Asta a dat prilej senatului primăriei din Viena de a reveni érășĭ asupra afacerei, aducênd decisiunea următóre:

„Numirea „*Ofen-Pesth*" nu e volnică, ci e numirea istorică a orașelor acum unite *Ofen* și *Pesth*, pe când numele „*Budapest*" se întrebuințéză numai de câte va decenii. Multe orașe, carĭ au însemnătate mare culturală și istorică, diferitele națiunĭ culturale le numesc *în limba lor.* Magistratele și alte autoritățĭ ale acestora și alte orașe de însemnătate culturală primesc și resólvă fără nicĭ o obiecțiune scriptele, în carĭ orașul respectiv e numit în limba strĕină. Atitudinea contrară a magistratului óre-cărui oraș póte fi privită și ca o nerespectare a însemnătății *culturale și istorice a orașului propriu*; mai departe magistratul orașului „Ofen-Pesth" și el însu-șĭ numesce residența și capitala imperială Viena cu numirea „*Bécs*", nepriceput pe întreg rotogolul pământului. Prin urmare magistratul capitalei și residenței imperiale, trece la ordinea dilei peste scripta magistratului din „Ofen-Pesth", dto 12 Iulie a. c., susținêndu-șĭ conclusul din 21 Iunie 1900, prin care față cu magistratul se indicase a fi de dorit întrebuințarea numirii „*Ofen-Pesth*".

Rĕmâne așa-dér cum a fost. Vienesii vor scrie și mai departe „Ofen-Pesth" și nu „Budapest" spre mai marea ciudă și mâhnire a „patrioților" din — Judapesta.

Căsĕtoria Regelui Serbiei.

Dumineca trecută s'a serbat în Belgrad cununia Regelui Alexandru al Serbiei cu d-na Draga Mașin. Timpul era fórte frumos. Se adunaseră peste 30,000 de ómenĭ din tótă țéra, ca sĕ ia parte la acéstă festivitate.

Cortegiul de nuntă a pornit pe la 10 óre dimineța. Regele a mers la casa miresei pe la $10^1/_2$ într'o trăsură cu patru cai. Aicĭ se aflau deja nașii, d-l Manzuroff, însărcinatul de afacerĭ al Rusiei, care representa pe Țarul Nicolae, și presidentul Skupștinei (dietei) Nestorovicĭ, al doilea naș. Mai era cu ei și trimisul special al Franciei, d l Marchand, apoi oficerii de onóre, rudele Regelui și ale miresei.

Câte-va minute după sosirea Regelui, cortegiul se puse în mișcare, fiind anunțat cu o salvă de 101 tunurĭ. Inainte mergea un escadron al gardei regale, apoi venia trăsura regală cu Regele și mirésa sa. Regele era în uniformă de general și purta ordinul rusesc „St. Lazar" și marea cruce a ordinului Milos cel mare. Mirésa sa în haină albă purta la gât un colier strălucit de stele de diamant, ce i-l'a făcut cadou de nuntă Regele, ér pe cap avea o diademă în briliante.

*

Ca de obiceiŭ la cununii, lumea a fost curiósă sĕ vadă mirésa, alésa inimei Regelui, pe Draga Mașin, care a întrat în biserică ca simplă vĕduvă a unui inginer, și a părăsit'o ca Majestate, ca Regina și dómna Serbiei.

Ětă cum o descrie un raportor, care a fost de față:

Draga Mașin are un pĕr închis, dér nu tocmai negru, pronunțat; mai bine sĕ póte dice, că e de colóre castaniă închisă. Statura ei e elegantă, nu prea mare. In fața ei puțin palidă cu trăsurĭ fine strălucesc doi ochĭ negri scînteitorĭ. Gura și nasul sunt frumos proporționate. Pe față se póte observa urmele unei obosélĭ din causa iritațiunilor dilelor din urmă.

---

lor din partea Grecilor péna nu le póte descrie!"

„Care ném de ómenĭ sub ceriu", se întrébă cu durere același scriitor, „e atât de strîmtorat și împilat ca ticăloșii de Românĭ? Care altă stăpânire se arată cătră supușii ei așa de aspră și de silnică, decât domnia grécă și ómenii ei? Socotesc, că apa Oltului și a Jiului când vin marĭ nu potopesc din pricina ploilor, ci de mulțimea lacrimelor, ce se varsă din ochii ticăloșilor Românĭ!"

Din pricina tuturor acestor rĕutățĭ, ideea de *grec*, în ochiĭ poporului român, se amestecase cu cea de jaf și hoție: pentru el, Grecul nu era om, ci mai curênd o fiară sĕlbatică, în ale cărei ghiare trebuia sĕ cadă prada, mai curênd séu mai târdiu. Poporul răbda tóte asupririle acestui element strein și dușman, deși pieptul sĕu svâcnea cu putere, deși sângele îi clocotea în vine și întréga-i făptură striga rĕsbunare. Românul e din fire bun, îndurător și îndelung răbdător, căcĭ el mult a avut sĕ îndure dealungul lungei sale viețĭ; vai însĕ de acela, care îi împinge cuțitul până 'n os! Gloriósele rĕsbunărĭ asupra Turcilor, de care istoria nóstră e plină, au fost în tóte timpurile, în ochiĭ strĕinilor, o dovadă de ceea ce póte Românul în vremile-i de însuflețire națională. Ce împiedecase în totdéuna pe Turcĭ de a preface țéra nóstră în pașalîc, décă nu frica de a aduce pe Românĭ la desnădĕjduire?...

Simțea poporul, că vremea rĕsculării bătuse de astă-dată, căcĭ un véc de suferințe și de amarurĭ îi apăsa pe umerĭ. Prea își bătuse joc de dênsul asupritorii sĕi, prea îi călcaseră în picióre mândria-i națională, fără a se gândi, că orĭ-ce mișeliă își are sfîrșitul ei odată! El ar mai fi răbdat póte împilările revoltătóre ale acestui element neomenos, décă acest element însușĭ n'ar fi grăbit printr'o întêmplare hotărîtóre isbucnirea obștéscă a sufletelor, atâta vreme înăbușite și ținute în lanțurĭ de fier.

Cuprinșĭ de năprasnice visurĭ de ne-atêrnare pentru țéra lor, ei, carĭ necinsteau și pângăriau sfintele libertățĭ ale unui popor, din a cărui sudóre se hrăniau cu atâta lăcomiă, ridicaseră stégul revoltei în țéra românéscă, ca și cum ar fi fost a lor. Eteria séu zavera, séu încă băjenia séu resmerița, a fost lovitura de mórte, pe care șĭ-au dat'o ei înșișĭ, a fost biletul lor de înmormêntare pe pămêntul țĕrei nóstre. Fricoșĭ și lașĭ ca întot-déuna, ei voiau sĕ umplă cu sânge întréga țéră, luptând în dosul unui paravan viŭ, care era spatele poporului român. Dér Românul nu mai voia sĕ slujéscă de pavĕza unor mișei, carĭ îi stórseră până și méduva din óse, nicĭ sĕ se arunce orbesce în calea Turcilor, ca sĕ-șĭ verse apoi nĕcasul asupra lui. Și apoi, de ce sĕ se lupte pentru eteriă, pentru acéstă năpaste, care îl adusese la sapă de lemn? Și de ce sĕ-șĭ verse sângele, ce-i mai rĕmăsese, pentru o causă tâlhăréscă? căcĭ cum ne spune un frances, Laurençon, „acéstă pretinsă luptă nu era decât un motiv, prin care sĕ coloreze răpirile și hoțiile".

Față cu acéstă îndoită nenorocire, un singur gând înflăcărase pe toțĭ, gândul de a se scutura cu orĭ-ce preț de jugul neomenos, ce apăsa peste ei, și, că vor cădea cu toțiĭ, de nu se vor împotrivi odată pentru tot-déuna elementului asupritor. Sângele rĕscólei fierbea în inimile tuturor. Lipsì însĕ sufletul, care sĕ dea viață acestei mișcărĭ, lipsea omul, care pus în fruntea ei, s'o întrupeze tot-deodată. Deja un ispravnic din județul Némțu, anume spătarul Sturza, îndemnà pe locuitorii din ocârmuirea lui a se rĕscula împotriva Grecilor, împotriva „acestor făcĕtorĭ de rele, carĭ sub cuvênt de a-șĭ aduce în slobozeniă patria lor, ne-au robit pe noi, pricinuind în tótă starea nenumĕrate rele și pătimirĭ, cu felurĭ de silnicii și prădăciunĭ, jafurĭ și crudimĭ, încât spaima cuprindênd pe toțĭ, s'au spart sate, têrgurĭ și ținuturĭ întregĭ și numĕr nenumĕrat de ómenĭ s'au împrăștiat, lăsând și case și averĭ; cu un cuvênt țéra întrégă s'a hrentuit; până și cei mai întâiŭ boierĭ, radimul țĕrei și părinții a tótă obștia au fost silițĭ a se împrăștia". Și într'un cuvênt de însuflețire patriotică, el strigà poporului român: „Inarmațĭ brațul vostru, dela cel mai mic începênd, cu orĭ-ce fel de arme avețĭ: pușcă, cósă, lance, topor și sĕ mergem unde ne vom întâlnì cu alțĭ simpatrioțĭ și sĕ isgonim numai decât pe tâlharii aceștia de pe pămêntul nostru".*)

Pe când în Moldova lucra cu atâtă

*) Vedĭ Th. Codrescu, Uricariul XV, p. 254 ap. Xenopol.

Regele, care era bine dispus, încuragia pe mirésa sa şi cu paşĭ sigurĭ înaintară în biserică până înaintea uşeĭ iconostasuluĭ, unde îĭ conduse Metropolitul. D-na Draga Maşin era într'o haină albă de mătasă, cu dantele peste ea; trena eĭ o purtau două fetiţe în costum naţional sêrbesc. De-a-drépta pe haina mireseĭ strălucea un şir de diamant. Regele era în uniformă de general. Atât mirele, cât şi mirésa nu purtau mănuşĭ.

Când noua păreche se afla sub baldachin, corul intonă un cântec, cu care se începu ceremonialul. Regele se întreţinea viu cu mirésa, ţinêndu-i gingaş mâna. La spatele mireseĭ se afla presidentul Skupştineĭ, Simeon Nestorovicĭ, ér însărcinatul de afacerĭ rusesc Monzuroff, representantul Ţaruluĭ, — ca naşĭ la spatele mireluĭ. Un preot aduse patru luminărĭ marĭ de céră împodobite cu florĭ şi panglicĭ frumóse, dându-le mirilor şi naşilor. Metropolitul a făcut mirilor cruce cu inelele, apoi au urmat întrebările obicĭnuite. Li-a pus mirilor cununiile pe cap; Regeluĭ însĕ nu voia sĕ-i stea drept coróna, mirésa atuncĭ şi-a ridicat mâna apăsându-i-o pe cap. După câte-va rugăciunĭ cununiile au fost luate jos şi ceremonialul s'a sfêrşit. Draga Maşin deveni Regina Draghina.

După acésta Regele şi Regina urcară tronul şi metropolitul le-a ţinut o cuvêntare, apoi au urmat felicitările.

SCIRILE DILEI.

— 29 Iulie v.

Luptă între studenţii românĭ şi ungurĭ la Paris. In Paris s'a deschis dilele trecute congresul internaţional studentesc. Foile unguresci dau alarma, că în congres representanţii studenţilor academicĭ românĭ au început lupta contra studenţilor maghiarĭ. Cum adecă? La alegerea vice-preşedintelui Românii au început sĕ atace din tóte puterile pe Ungurĭ, şi au pretins ca şi studenţilor de naţionalitate română sĕ li-se dea dreptul a-şĭ alege un vice-preşedinte. La pretensiunea acésta s'au ridicat „egyetem-halgatăii" maghiarĭ şi au protestat, că nu şi nu! Dér lucru naibii. Foile jidovescĭ din Pesta vrêu sĕ facă pe ceĭ smintiţĭ şi găgăuţĭ ai lor sĕ crédă, că preşedintele congresului ar fi ameninţat pe studenţii românĭ sĕ se astêmpere, că de unde nu „îĭ va da afară din Congres". — De bună sémă avem de a face şi aicĭ cu vr'o scorniturâ jidano-maghiară. Vom vedé, în fine, décă ceĭ dela conducerea congresuluĭ vor fi atât de strîmţĭ la inimă sĕ facă după dorinţa sĕlbatică a percĭunaţilor şi papricaţilor, orĭ că vor face dreptate şi vor lăsa pe „halgatăii" ungurĭ sĕ umfle din buze.

Marile turburărĭ antisemite din Odessa. Diarele germane primesc din Odesa următórea scire venită din isvor oficial, cu data de 24 Iulie: Sunt treĭ dile de când în oraş continuă sĕ se petrécă grave neorânduelĭ. Ele au început Dumineca trecută prin spargerea ferestrilor zarafilor şi au urmat cu devastarea prăvăliilor Evreilor. Nóptea au fost distruse tóte aceste prăvălii. Lunĭ turburătorii au pĕtruns chiar în centrul oraşuluĭ. La tóte magasinele; ale căror perdele de fer nu au putut fi lăsate în jos, s'au spart tóte ferestrile şi uşile. Nicĭ măcar o singură lampă de dinaintea prăvăliilor n'a fost lăsată neatinsă. In diua de 24 tóte prăvăliile au fost închise. Nóptea au început nouĕ turburărĭ prin mahalale. Foile rusescĭ nu spun nimic despre causele turburărilor, dér e mai mult decât probabil, că esploatarea evreéscă a fost causa de căpetenia a lor, mai cu sémă că se scie astădĭ, că demonstranţii au fost lucrătorĭ. După datele oficiale publicate în diarul „Odeeskiia Viedomosti" s'au făcut nu mai puţin de 1041 de arestărĭ.

In urma atentatului dela Monza şi Italienii, carĭ trăesc în marĭ depărtărĭ de patria lor, şi-au manifestat în număr mare doliul pentru mórtea bunuluĭ lor Rege Umberto. Mulţĭ au adresat condolenţele lor la consulatele generale italiene din ţĕrile unde trăesc. Intre aceştia, precum aflăm, a fost unul dintre ceĭ dintâiŭ şi d-l Mazzuchi architect în Braşov, care se află acum la Borsec. Consulatul general italian din Budapesta i-a rĕspuns imediat în numele guvernului regal mulţumindu-i viu pentru patriotica participare la marele doliu naţional.

Curs de cântărĭ. Un curs complementar de cântărĭ bisericescĭ se va deschide în Orăştiă la 1 August a. c. st. v. La acest curs, spune „Tel. Rom.", va participa şi d-l profesor seminarial Timoteiu *Popoviciu*, ca delegat din partea P. V. Consistoriu archidiecesan, pentru a face studii asupra cântărilor nóstre bisericescĭ şi a culege materialul necesar în scopul precisăreĭ şi fixăreĭ acelora pe note.

Noul ministru rusesc de esterne. Din Petersburg vine scirea, că Ţarul a numit pe contele Vladimir Nicolaevicĭ *Lamsdorff* ministru al afacerilor esterne în locul decedatului Muraview. Contele Lamsdorff stă mai bine de 30 anĭ în serviciul diplomaţieĭ rusescĭ.

Complotul bulgar. Cercetările cu privire la complotul bulgăresc continuă cu activitate. Erĭ d-l judecător de instrucţiă a făcut o descindere la „Splendid Hotel", unde şéde un Bulgar, care ar fi avut relaţiunĭ strînse cu unii din Bulgarii din Ploescĭ bănuiţĭ de uneltirĭ politice. Cât despre Dumitroff, asasinul luĭ Mihăileanu continuă sĕ dea detalii asupra comitetelor revoluţionare din Bulgaria şi asupra şefului lor Sarafoff Din ordinul judecătorului de instrucţie a mai fost arestat aséră şi cârciumarul bulgar Dobre, în prăvălia căruia Bulgarii ţin dese conciliabule. Judele instructor a descoperit mai multe lucrurĭ importante. Ministrul justiţieĭ D. Maiorescu e ţinut în curent cu mersul justieĭ.

Virilişti jidanĭ la Arad. Cât de mult s'au îmbogăţit Jidanii prin oraşele unguresci se póte vedé şi din lista mai nouă a viriliştilor, după care în oraşul Arad de esemplu se află nu mai puţin de *39 Jidanĭ virilişti*, deşi suma minimală a dăreĭ, ce trebue sĕ plătéscă un virilist, este acolo 1028 cor. Primul între virilişti dela' Arad este un Jidan cu dare de 7009 cor., ceilalţĭ 4, carĭ urméză după el, sunt de asemenea jidanĭ. — Tot astfel în oraşul Györ acupă loc printre virilişti 18 Jidanĭ. „Cine nu vede nicĭ acum, că în acéstă patriă jidovimea ocupă teren şi puterea eĭ de stăpânire se estinde, séu orb, séu surd" — esclamă o fóiă budapestană.

In Deeş este convocată pe diua de 14 Aug. n. din partea d-luĭ Dr. T. Mihali, advocat, *adunarea pentru organisarea despărţĕmêntului „Solnoc Dobâca" al „Asociaţiunii"*.

Asigurărĭ marĭ. Rĕposatul duce de Saxen-Coburg-Gotha a fost asigurat la mai multe societăţĭ cu 6 milióne mărcĭ. De curênd rĕposatul rege al Italieĭ Umberto încă a fost asigurat cu sume fórte marĭ, şi în urma morţiĭ luĭ tragice societăţile de asigurare vor avé perderĭ simţite, avênd sĕ plătéscă sume considerabile regineĭ Margareta. Regina Angliei, Victoria, prin constituţia sa sănătósă a devenit o adevĕrată comóră pentru societăţile de asigurare. Prinţul de Wales, de asemenea e asigurat cu marĭ sume. Printre ceĭ asiguraţĭ cu sume maĭ marĭ se numĕră şi bogătanul Peavey, care este asigurat la o societate americană cu 4 milióne dolarĭ şi plătesce până la mórtea sa pe an un premiŭ de 193,400 cor.

Scire despre Andrée. Din *Stokholm* se telegrafézâ, că consulul american de acolo a primit dela un American, care trăesce în Cleveland scirea, că în 13 Iulie s'a aflat o scrisóre în limba germană iscălită de esploratorul la polul nordic *Andrée* In scrisórea acésta se spune, că Andrée trăesce, dér se află într'o stare fórte grea şi are lipsă de ajutor grabnic. Scirea acésta şi-a făcut acum ocolul prin lumea întrégă, dér nu i-se dă nicĭ un credĕmênt şi e privită ca o simplă scornitură.

Atacaţĭ de ursóică. Din Bistriţa se scrie, că în *Budacul-român* o ursóică cu doi puĭ fiind atacată de un copil de păstor, ursóica pentru a-şĭ apĕra puii s'a aruncat asupra copiluluĭ şi trântindu-l jos i-a tras pielea de pe cap. Copilul a trebuit dus la medic, ca sĕ-i aşede înapoi pielea şi sĕ i-o cósă. In aceeaşĭ di ursóica a atacat şi pe un om din comuna Ardan.

Cununiă. Mâne, Dumineca în 12 Aug. n., se va cununa în biserica S-tei Treimĭ de pe Tocile d-l învĕţător *Demetriu Marcea* cu d-ra *Elena V. Baboie*. Cununia va fi la órele 5 d. a.

Vênătóre mare. Deóre-ce în Poiana miştreţiĭ (porciĭ sĕlbatecĭ) au făcut marĭ pagube, societatea vênătorilor din Braşov face o vênătóre mare de mistreţĭ. Locul de întêlnire este „Fântâna călugăruluĭ" mâne la 5 óre dimineţa.

Concert. Mâne, Dumineca, musica orăşenéscă va cânta la hotel „Pomul verde", c'un program fórte bogat, între carĭ şi următórele piese: Burii în tabĕră, mare fantasiă din opera Herodias, „Salonul automat", Hora Sinaiei etc. Inceputul la 8 óre séra. Intrarea 60 banĭ.

La Canada. Gherman Rosenstein, ceasornicar giuvaergiu în strada Unireĭ din Craiova a dispărut împreună cu familia sa, vêndênd înaintea plecăreĭ sale tóte lucrurile casnice la hala de vechiturĭ. Césornicele şi alte mărfurĭ, ce mai avea, representau o mare valóre. Se vorbesce, că le-ar fi vêndut ceasornicaruluĭ Schulder. Dispărutul a lăsat păgubaşĭ pe mulţĭ creditorĭ aĭ sĕi, între carĭ mai mulţĭ fabricanţĭ. Autorităţile cercetéză înzadar, căcĭ se dice că dispărutul ar fi luat drumul spre Canada. Proprietarul caseĭ, undeja stat Gherman, cere autorisaţia tribunaluluĭ pentru deschiderea prăvălieĭ, spre a constata, ce lipsesce. Adevĕrată pungăşiă evreéscă.

Emigrările în Iunie.

Organul oficios statistic (Statisztikai Havi Közlemenyek), ce apare în editura oficiului statistic central reg. ung., publică datele privitóre la numĕrul emigranţilor din Ungaria pe luna luĭ *Iunie* n. c. După acéstă statistică, s'au dat în luna amintită din Ungaria *9113 paşapórte* pentru strĕinătate. Proprietarii acestor paşapórte au avut cu eĭ şi *671 soţĭ de călĕtoriă*. Cele mai multe paşapórte s'au dat în comitatul Zemplinului, anume 1303; în al Braşovuluĭ 735, Ciuc 635, Şaroş 606, Sibiiu 557, Treiscaune 490, Bacĭ-Bodrog 353, Scepuş 345, Ung 341, Têrnava-mare 303, Abauĭ-Torna 249, Bereg 197, Torontal 176, Maramurăş 162, Făgăraş 142, Saboleiŭ 123, Gömör 112, Caraş-Severin 108, Odorheiŭ 104, Tolna 96, Trencin 93.

Cea mai mare parte dintre paşapórte au fost date pentru America (3575), pentru alte state europene 2768, pentru *România 2675*, ér pentru Rusia 86.

Faţă cu aceste cifre o fóiă budapestană face următórele constatărĭ:

Anul trecut sporul poporaţiuneĭ din Ungaria a fost 221.831 suflete, ér al emigranţilor 109.719.

In prima jumĕtate a anului trecut au emigrat 57.968, ér în primăvara anuluĭ curent *74,381*, va sĕ dică *emigrările s'au sporit* cu 29%. Aşa-dér pe când în prima jumĕtate a anuluĭ trecut sporul poporaţiuneĭ a fost împuţinat prin emigrărĭ cu 49%, pe atuncĭ în anul curent s'a împuţinat cu 66%.

Mai ales în Aprilie şi Maiŭ au sporit emigrările. Astfel în Aprilie faţă cu o înmulţirea de 13.748 s'a ivit un scădĕmênt prin emigrărĭ de 11.759 casurĭ. In Maiŭ crescerea a fost de 13.748, emigrările 11.569. Va sĕ dică în casul dintâiŭ 85.5, în al doilea 74.5%.

In amintirea unuĭ dascăl.

Cu multă întristare am primit din patria mea, Bucovina, scirea, că unul dintre ceĭ mai vrednicĭ şi meritaţĭ dascălĭ din Bucovina, *Dimitrie Cernăuţan*, a murit. El a fost fiiul unuĭ gospodar din comuna Costâna, districtul Suceaveĭ în Bucovina şi s'a născut în 1830.

El a terminat 4 cl. norm. în Suceava, apoĭ a mers la Cernăuţĭ de a învĕţat 3 anĭ şcóla cantorală, ér după absolvarea eĭ a fost numit cantor în comuna nasceriĭ sale Costâna, unde petrecû 5 anĭ. In zelul sĕu de-a face un pas mai înainte s'a dus érăşĭ la Cernăuţĭ, unde făcû studiul pedagogic (preparandia), pe care după 2 anĭ l'a absolvat cu succes lăudabil (1858). După aceea a fost numit învĕţător în comuna româna-germană Ilişeşcĭ districtul Homorului, unde în decurs de 5 anĭ şi-a câştigat multe merite prin sîrguinţa sa şi prin crescerea bună şi în spirit românesc date învĕţăceilor sĕi, din carĭ au eşit mulţĭ preoţĭ, funcţionarĭ, învĕţătorĭ etc. In 1864 primi postul de cantor la biserica catedrală din Cernăuţĭ, devenind tot-odată şi învĕţător pentru cântarea română şi tipicon la şcóla cantorală şi la facultatea teologică, în care calitate lucră cu mult zel până la sfîrşitul vieţiĭ. In anul 1874 fù chirotonit ca lector de mitropolitul I. Bendela, crescênd pentru biserica nóstră un numĕr respectabil de cantorĭ demnĭ de starea şi chiămarea lor.

El a contribuit mult pentru înaintarea luminei în sînul poporuluĭ român bucovinean şi mulţĭ, la îndemnul sĕu, au urmat alte studii, ajungênd a fi ómenĭ deşteptĭ şi cu posiţiă frumósă în societate. Cernăuţan a fost şi un sprijinitor sincer al societăţiĭ cantorilor românĭ „Lumina". Ca fost elev al luĭ îĭ dic cu recunoscinţă: Fiă-ţĭ ţĕrêna uşoră şi memoria binecuvêntată, bunule dascăl!

Braşov, August 1900.

V. Lăzăreanu.

---

energiă spătarul Sturza pentru desrobirea némuluĭ sĕu, o veste năprasnică se lăţĭ în judeţele de peste Olt şi de aci în întréga ţéră, „că în Gorj s'a sculat un anume Tudor Slugerul, dis şi Vladimirescu,**) ce fusese vătaf de plaiu, că au adunat pandurime şi ómenĭ de pe acolo, toţĭ câţĭ erau năcăjiţĭ şi asupriţĭ de slujbaşii grecĭ şi, că a învitat pe toţĭ a se scula, cu mic cu mare, asupra împilătorilor, dicênd, că dela dênşiĭ li-se trage sĕrăcia şi ticăloşia". La audul acesteĭ veştĭ, o radă de scăpare lucì în tóte inimile românescĭ, şi pentru întâia óră póte, după un véc de chinurĭ şi durerĭ, a tresăltat de bucuriă întréga românime. Căcĭ poporul vedea în Tudor un mântuitor al sĕu şi numele luĭ fù binecuvêntat de tóte buzele. Pătruns în adêncul sufletuluĭ de gróza ce-i însufla trista stare a ţĕriĭ, un scriitor neiscălit de pe acea vreme, vĕdû ca şi poporul, în réscóla luĭ Tudor „o rĕsbunare a ceriuluĭ, urgia luĭ Dumnedeu asupra rĕutăţeĭ omenescĭ" şi cu drept cuvênt strigă către Dumnedeu: „Dómne, Dómne! caută din ceriu şi vedĭ şi cercetéză némul nostru şi-l isbăvesce de robia vicleniloг şi urîtorilor de ómenĭ venetică".*)

Tudor era într'adevĕr omul ce le trebuia ca sĕ-i scuture de suferinţele ce îndurau, el avea tóte însuşirile unuĭ adevĕrat revoluţionar: o voinţă de fier, un plan hotărît, nestrămutat, precum şi o încredere órbă în reuşita misiuniĭ sale. Nicĭ o putere din lume nu l'ar fi putut abate dela dênsa; el îĭ se dăduse cu trup şi cu suflet şi numai mórtea era în stare sĕ-i zădărnicéscă planul sĕu de scuturare.

(Va urma).

**) Tudor Vladimirescu fiul luĭ Constantin, poreclit Ursu, născut în comuna Vladimir, judeţul Gorjiŭ între 1770—1780. Tocilescu, Ist. Rom. şi Xenopol Ist. Rom., Vol. V, p. 464. Moşii sĕ numiau Mitrofen ieromonach şi Rocsandra. Aricescu, Ist. revoluţieĭ dela 1821 pag. 14.

*) Vedĭ art. cât din „Revista" Tocilescu.

Un dar pentru „Junii românĭ" din Braşov.

Mulţămită publică.

D na vĕduvă *Susana A. Mureşianu*, întru amintirea iubiţilor sĕi părinţĭ, preotului Vasilie Greceanu şi a mamei sa'e Iustina, născută protopopul Radu Verzea, a iubitului şi credinciosului sĕu bărbat, Andreiŭ Mureşianu, a dăruit din partea sa *50 (cincĭ-decĭ) de corone* şi a colectat dela: d-na Maria Stoicovicĭ 60 banĭ, d-ra Emilia Stan Pârvu 4 cor., d na vĕd. Ana Burduloiu născ. preotul Ioan Greceanu 2 cor., d-na Iuliana Dogariu născ. Ioan Martinovicĭ 2 cor., d na vĕd. Maria Ardelea născ. preotul Ioan Greceanu 2 cor. Suma 10 cor. 60 banĭ, a dăruit decĭ în total *60 cor. 60 banĭ* Bisericei Sf. Nicolae din Scheiŭ pentru *„Fondul junilor românĭ din Scheiŭ"*.

In numele acestora esprimăm şi pe acéstă cale marinimósei *d-ne vĕd. Susana A. Mureşianu* şi celorlalte contribuente căldurósa nóstră mulţumită.

Braşov, 21 Iulie 1900.

Comitetul parochial.

Petrecerea din C.-Gărbău.

— August 1900.

Inteligenţa română din C.-Gărbău şi jur, începênd de câţĭ-va anĭ, a întrodus o datină frumósă şi bună românéscă de a arangia o petrecere, care dă ocasiune la o întêlnire peste vară a Românilor din acest jur, cu deosebire a tineretului doritor de petrecerĭ. In tot anul, conform datinei, în 29 Iulie n. c. încă s'a ţinut petrecerea şi pot mărturisi sincer, că a avut un succes mai frumos ca întot-déuna. Şi a putut succede bine, căcĭ pentru acésta s'a îngrijit neobositul preot local I. *Andreiu* cu d-nul proprietar Şandor, sufletul pregătirilor: arenă bună de dans, împodobită ca un chiosc, scutită pentru cas eventual de plóie, apoi alte comodităţĭ óspeţilor din depărtare.

Petrecerea s'a arangiat sub patronagiul distinsei familii Ilyeşiu, care la începutul petrecerei a fost salutată de presidentul I. Haţiegan protopop, prin o cuvêntare de mulţămită pentru ofertele marinimóse date unui scop aşa de măreţ, unei biserici imposante, ce are sĕ se edifice în loc, pentru ridicarea nivoului acestei petrecerĭ prin primirea patronagiului, în fine pe lângă aclamaţiunile frenetice ale publicului numĕros, oferì Prea Stim. Dómne un buchet frumos din partea comitetului arangiator.

După acésta cu hora neaoş românéscă s'a început petrecerea, nelipsind nicĭ toastele, decurse cu atâta animaţiă şi foc până în dorii dilei. Au fost mulţĭ şi din marĭ depărtărĭ. Cu nobila familiă Ilyeşiu a luat parte şi d-l profesor A. Deac din Blaşiu cu stim. familiă şi cu D-şóra Olivia Bardoşi, cunoscuta pianistă dela conservatorul din München. Publicul era variat: protopopĭ, preoţĭ, teologĭ, universitarĭ, studenţĭ, apoi notarĭ, învĕţătorĭ etc.

Dintre dame amintesc pe gentilele d-şóre: Mariţi Antal, Olivia Bardoşi (Sibiiu), Eugenia şi Cornelia Deac (Blaşiŭ), Virginia Buzila, Iuliana şi Eugenia Cherebeţiu, Silvia Dregan, Veturia Petran, Augusta Cosma, Roşca, Ana Groza, Victoria Murĕşan, Eugenia Bădescu, Iuliana Mezei, Marincaşiu, Veronica Pintea şi altele... de carĭ dĕu nu-mĭ aduc aminte din toiul petrecerei. Promit însĕ a fi mai atent pentru anul viitor.

Succesul material a fost tot aşa de frumos, ca şi cel moral. Cu totul s'au incassat 563 cor. 20 banĭ, din carĭ subtrăgêndu-se spesele de 190 cor. 52 banĭ rĕmâne *venit curat 372 cor. 68 banĭ.*

Pe lângă preţul de întrare au suprasolvit: fam. Ilyeşiu *96 cor.*, A. Nemeş jude în pens. *10 cor*, I. Haţiegan prot. 2 cor., Dr. Clemente Barbul 2 cor., Vincze László 6 cor., Turcsa T. 4 cor., Szigethy M. 5 cor.. Dr. Corneli D. 4 cor., I. Iarca 2 cor., Dr. Ilea adv. 4 cor., V. Murĕşan 3 cor., Pavel Roşca prot. 1 cor., A. Mezei 1 cor., I. Pop Flor. 1 cor., I. Pop 1 cor., I. Mihali 2 cor., N. Popovicĭ 1 cor., F. Leben 4 cor., V. Pop prot. 4 cor., G. Cherebeţiu prot. 1 cor., I. Colceriu 1 cor., G. Murĕşan 4 cor., Ger. Dobocan 1 cor., V. Precup 1 cor., Ananie Horváth 3 cor., Szász D. 1 cor., Al. Bortoş 1 cor., P. Pop 2 cor., Dr. Tamaş adv. 8 cor., fam. Cosma 1 cor., T. Dragomir 2 cor., Demetriu Suciu adv. 8 cor., Tit Trif 2 cor., Alex. Pop 2 cor., G. Rus 2 cor., Schopf jude reg. 3 cor., Rom. Pop s.-jude 3 cor., I. Deac 2 cor., Butka L. 4 cor., Szabó I. 2 cor., I. Truţa 1 cor., Széll Károly 2 cor.

Priméscă şi pe acésta cale mulţumitele comitetului arangiator. Sĕ ne revedem la anul!!!

Un participant.

Insciinţare.

„Reuniunea Femeilor Române din Braşov" a înfiinţat, după cum se scie, ***un Internat***, cu scop de-a instrui fetiţe din clasa de mijloc a societăţii românescĭ în menajul casei, precum şi în diferite lucrurĭ de mână, ce cad în sfera unei bune económe.

Reuniunea întreţine şi subvenţionéză acest internat cu o sumă considerabilă, numai ca sĕ pótă primi fetiţe cu taxa cât se póte de scădută.

In acest Internat se învaţă: *a*) a pregăti tot felul de mâncărĭ; *b*) a spăla şi a călca tot felul de albiturĭ; *c*) a croi şi a cóse cu maşina tot felul de albiturĭ şi vestminte; *d*) a cultiva legumĭ, şi *e*) regulĭ hygienice.

Pentru completarea cunoscinţelor câştigate în şcólă, s'a întrodus şi o şcólă de repetiţie prevĕdută în legile statului pentru copile dela 12—15 anĭ.

In acéstă şcólă se va propune: Limba română în 2 cursurĭ à 2 óre pe sĕptĕmână; Limba maghiară 2 cursurĭ à 2 óre pe sĕptĕmână; Limba germână 2 cursurĭ à 2 óre pe sĕptĕmână; Aritmetica 2 cursurĭ à 2 óre pe sĕptĕmână; Istoria şi Geografia 2 cursurĭ à 2 óre pe sĕptĕmână; Istoria naturală şi Fisica 2 cursurĭ à 1 óră pe sĕptĕmână; religia 2 cursurĭ à 1 óră pe sĕptĕmână; Desemnul 1 curs à 1 óră pe sĕptĕmână; Scrierea 1 curs à 1 óră pe sĕptĕmână; Cântări 1 curs à 1 óră pe sĕptĕmână; Gimnastica 1 curs à 1 óră pe sĕptĕmână.

In acest „Internat" se primesc fetiţe române, carĭ vor fi absolvat cel puţin 3 (trei) clase primare şi vor fi împlinit 12 anĭ.

De-órece prin reorganisarea cea nouă a instrucţiunei numĕrul órelor s'a înmulţit în mod considerabil, de aceea s'a statorit pentru completa întreţinere şi instrucţiune **taxa de 14 fl. pe lună**, plătită anticipativ.

Fetiţe orfane şi sĕrace pot fi primite gratuit în „Internat".

Fetiţe din Braşov, carĭ vor voi sĕ petrécă numai peste di în „Internat", plătesc pentru tótă instrucţiunea şi pentru prând şi ojină câte **10 fl. pe lună.**

De-órece numĕrul elevelor atât al celor cu plată, cât şi al bursierelor este restrîns, de aceea se invită părinţii şi tutorii a se însinua, respective a înainta petiţiunile înzestrate cu testimoniu de paupertate şi cu actul de botez la subscrisa preşedintă **până în 20 August st. v.**

Primirea elevelor în „Internat" se va face **dela 25 August încolo.**

La primire are sĕ aducă fie-care elevă albiturile şi vestmintele necesare, precum şi aşternutul de pat.

In legătură cu acest „Internat", Reuniunea în anii trecuţĭ a înfiinţat şi **un „Orfelinat"** pentru fetiţe orfane şi sĕrace dela 6—12 anĭ; aceste fetiţe primesc întreţinerea completă pe spesele reuniunei şi sunt obligate a cerceta şcólele române gr. or. din loc.

Petiţiunile pentru primire sunt a se adresa **până în 20 August st. v.**

Informaţiunĭ mai de-aprópe se pot primi dela preşedinta reuniunii şi dela actuarul acesteia.

Agnes Duşoiu,
preşedintă.

Lazar Nastasi,
prof. gimn. şi actuarul reuniunei.

Literatură.

O nouă scriere de mare folos pentru economĭ a apărut la Bucurescĭ sub titlul **Noţiunĭ din economia vitelor** (despre îngrijirea, crescerea, îmbunĕtăţirea animalelor şi despre lăptăriă) de d-l *I. St. Furtuna*. Ediţiunea III. Opul a fost premiat de Societatea centrală de agricultură din România şi aprobat de ministeriul cultelor şi instrucţiunei publice al României pentru bibliotecele şcólelor poporale, precum şi pentru şcólele secundare, seminariale, normale etc. Are un cuprins fórte bogat şi póte servi ca un bun şi iscusit povĕţuitor tuturor celor ce se ocupă cu economia vitelor, oilor, porcilor şi a tuturor animalelor de casă, ba chiar şi a paserilor de curte (galiţelor) etc. O ideiă despre valórea acestei scrierĭ îşĭ vor puté face cetitorii şi din articulul privitor la „Hrana séu alimentele animalelor", pe care-l publicăm în partea economică a numĕrului nostru de adĭ. Deocamdată ne mărginim a spune, că opul conţine şi 137 ilustraţiunĭ în text şi costă numai 2 cor. (plus 10 banĭ porto.) De vêndare se va afla peste câte-va dile şi la Tipografia „A. Mureşianu" în Braşov.

*

Din *„Cura de apă"* ed. IV, apărută de curênd, se pot procura esemplare şi dela Tip. „A. Mureşianu" cu 3 cor. plus 20 banĭ porto. Legată în scórţă şi cu esterior plăcut 4 cor. plus 30 b. porto. Cura lui Kneipp e cunoscută în tótă lumea şi scrierile sale cu preţiósele poveţe igienice ar trebui sĕ se afle în tótă familia, precum şi în bibliotecile poporale, căcĭ ţĕranii pot profita mai mult de ele. Opul cuprinde peste 600 pag, şi are o scală alfabetică a tuturor bólelor şi poveţelor de carĭ se tractéză în op, în numĕr cam de *2200*.

ULTIME SCIRI.

Cifu, 10 August. Trupele aliate au ocupat Lunĭ *Jangciun* de unde au alungat pe Chinesĭ. A fost o luptă mare. Perderile Europenilor au fost de *300 morţĭ şi rĕniţĭ.* La scirea, că 30 chlm. spre rĕsărit dela Tien-Cin o mare armată chinesă ameninţă oraşul, trupele aliate s'au reîntors sĕ apere Tien-Cin-ul.

Spre sud-ost dela *Chilli* Chinesii au ucis 6 misionarĭ francesĭ şi 5 catolicĭ.

Londra, 10 August. Din Hongkong se anunţă lui „Times", că trupe chinese purtând flamure negre, merg spre Peking.

Pretoria, 10 August. S'a descoperit un complot, care avea de scop uciderea tuturor oficerilor englesĭ din Pretoria şi arestarea lui Roberts Dece conjuraţĭ au fost prinşĭ.

O rectificare. Am publicat într'un numĕr trecut o plângere, că abonenţii diarelor din cercul postei dela Bran nu primesc regulat numerii diarelor, şi se presupunea din partea autorului, că neatenţiunei celor dela oficiul postal din Bran ar fi a se atribui acésta. Acum primim din isvor de încredere informaţiunea, că directóra oficiului postal din Bran nu numai că nu pórtă nicĭ o vină în cestiunea acésta, dér d-sa în tratarea şi servirea publicului e fórte amabilă şi prevenitóre, ceea-ce luăm cu plăcere la cunoscinţă. Cumcă diarele nu nu se înmânéză regulat adresaţilor, acésta totuşĭ e adevĕr, asupra căruia ni-s'au plâns mai mulţĭ din acele părţĭ. Causa însĕ nu este a se atribui oficiului postal, ci mai mult unei disposiţiunĭ, luate, cum se vede cu intenţiunĭ bune, dér pe care organele chiămate nu o esecută precum ar trebuì. Étă ce ni-se scrie în privinţa acésta:

„Lucrul stă cu totul altfel. Prin un ordin al direcţiunei postelor şi telegrafului s'a îndatorat oficiul postal din Bran, ca tóte diarele şi epistolele simple ale privaţilor din cele 10 comune brănene, sĕ se predea dela postă respectivelor notariate, şi acelea pe calea primăriilor comunale sĕ le împartă după adrese. Aicĭ dic şi eu, că neregularităţĭ se pot întêmpla, dér nu mai e posta responsabilă. Din contră la acest oficiu postal vin ţĕranĭ şi înainte de 8 óre şi la 12 şi după 6 óre şi tot-déuna cu bunăvoinţă li-se primesc epistolele, ba de multe-orĭ li-se scriu adrese corecte, li-se fac facturĭ şi alte înlesnirĭ, ceea-ce nu ar cădé în datorinţa conducĕtórei oficiului".

Observăm, că şi din partea d-şórei directóre a postei dela Bran am primit o întimpinare, în care respinge orĭ-ce învinuire la adresa postei de sub conducerea sa.

Recompensele şi pedepsele în şcóla poporală.

(Studiu pedagogic de I. DARIU.)

— Urmare. —

2. Valórea recompenselor.

Recompensele naturale sunt de preferit celor artificiale şi în educaţiune stau înaintea acestora, pentrucă alegerea lor e mai uşóră şi nu poţĭ fi necorect în aplicarea lor. Recompensele arbitrare nu produc efecte durabile şi bune şi în acelaşĭ timp nu se pot esecuta cu destulă îndemânare şi tot-déuna într'un mod nimerit. Pentru-ca aceste recompense sĕ le pótă pimì elevul cât mai des, 'şĭ ia refugiul la vicleniă, prefăcĕtoriă şi înşelătoriă, căutând în faţa învĕţătorului a da dovedĭ de sentimente curate şi de acţiunĭ bune, ascundênd cu multă prefăcĕtoriă pe cele rele, cărora le dă curs liber, îndată-ce nu se află sub supraveghiarea şi directa controlă a educatorului. Motivul acesta fórte puternic i-a făcut pe cei mai mulţĭ pedagogĭ sĕ fie fórte cu mare luare aminte la întrebuinţarea recompenselor, ba unii s'au esprimat cu totul în contra lor. Ecă părerile câtor-va pedagogĭ despre valórea lor.

Demeter: Scopul tuturor recompenselor este de a înălţa binele în şcolar şi de a face şi pe alţii sĕ-l imiteze.

Niemeyer: Tóte distincţiunile de onóre au a se întrebuinţa cu mare precauţiune. Pentru-că uşor se întăresce în el simţul de glorie până la pasiunĭ nemorale şi diliginţa devine în urmă numai un product al lăcomiei şi al deşertăciunii.

Curtmann: Ca şi liniile, ce servesc şcolarului spre îndreptare la scriere, séu ca brâul de care se ţin copiiĭ micĭ, până învaţă a umbla, aşa trebuesc privite şi recompensele din partea educatorului; ele se casséză, îndată ce puterile au ajuns la activitatea de sine.

Vierthaler: Recompensele se aleg neînţelepţesce. Prin ele se escită sensualitatea, se măgulesce vanitatea şi se deştéptă iubirea de argint. In partea cea mai mare a fost numai o întêmplare, décă pedepsele şi recompensele şcolare au adus vre-o îmbunătăţire.

Zeller: Premiile au puţin rĕu în sine, precum are ceva rĕu în sine un cuţit. Amêndouĕ se pot întrebuinţa şi folosì; dér amêndouĕ pot fi şi stricăciόse, precum sunt tóte în lume.

Adese-orĭ premiile costă banĭ grei şi cu tóte acestea de multe-orĭ nu ajută nimic, adecă nu pot face, ca elevul dela sine, fără împintenare, sĕ voiéscă aceea ce este folositor şi corect.

Fenelon):* Ajunge cine-va în riscul de a descuragia copiiĭ, décă nu-i laudă, când fac bine. Deşi laudele prea dese sunt de temut, pentru-că-i fac pe copii vanitoşĭ, totuşĭ trebue sĕ le întrebuinţăm spre a-i încuragia, însĕ fără a-i strica prin acelea. Copiiĭ sĕ pot şi recompensa prin jocurĭ nevinovate şi instructive tot-deodată; prin primblărĭ, unde conversaţia sĕ nu rĕmână fără rod folositor; prin micĭ darurĭ ca premii, precum: prin icóne, medaliĭ, harte geografice séu cărţĭ legate frumos.

Nu făgăduiţi însĕ copiilor ca recompense podóbe în haine frumóse séu zacharicale. Acestea aduc cu sine douĕ rele: prin cele dintâiu li se insuflă stimă pentru ce trebue sĕ aibă dispreţ, prin cele din urmă li-se ia din mână mijlocul de a puté întrebuinţa alte recompense, carĭ sĕ le înlesnéscă educatorilor lucrul.

*) „Proiect de educaţiunea fetelor".

Krummacher: Recompensele în şcóla poporală nu sunt de nicĭ o trébă, ba sunt stricăcióse, sunt un lucru păgân. Deşteptă, nutresc şi încăldesc deşertăciunea şi ambiţiunea şi excită iubirea neměsurată de onóre (filotimia).

Zerenner: Décă sunt şi recompensele o medicină plăcută, ele tot medicină rĕmân şi ast-fel sunt stricăcióse, décă copilul e sănĕtos; — ele conturbă tot-déuna desvoltarea naturală.

Overberg: Darurile nu trebue sĕ se numéscă rĕsplată séu recompensă, ci sĕ se dea sub numele de amintire (suvenire), când ele nu mai pot strica, ci numai folosì.

Demeter: Cea mai bună recompensă, fără recompensă, e aceea, ca şcolarul sĕ se deprindă a face binele din datorie şi din iubire către bine.

Lindner: Aşa numitele premii anuale ca recompense nu pot fi justificate.

Herbart: Lucrul de căpetenia este, *sĕ nu nutrescĭ artificial nicĭ o ambiţiune*, dér nicĭ sĕ nu înăduşescĭ sentimentul de onóre natural şi adevĕrat. Recompensele artificiale devin fără voiă înşelătóre şi scot pe băiatul, în deosebĭ pe tînĕrul, afară din sfera, în care trebue sĕ stée tot-déuna".

Din părerile acestor pedagogĭ şi ale altora mulţĭ se vede, că cu hotărîre nu se pronunţă nicĭ unul pentru recompense şi în special pentru premii, ci mai toţĭ sunt cu cea mai mare reservă şi pe lângă mult scrupul şi precauţiune, ca nu cumva prin ele, voind a face bine, mai mult sĕ stricăm. Ba alţii sciind, că şi educatorii sunt ómenĭ şi rĕmân tot-déuna ómenĭ în raporturile stricăcióse de adĭ ale culturii sociale şi uşor pot greşì în aplicarea recompenselor, de aceea s'au pronunţat în contra lor. Dér şi ceilalţĭ tot din motivul acesta le susţin mai ales numai în clasele mai de jos, unde interesul de a face binele din îndemn propriu nu e destul de bine desvoltat şi, ca sĕ-l poţĭ îndemna pe copil la muncă pe calea binelui, trebue sĕ recurgĭ şi la mijlóce din afară, carĭ însĕ scad în raport indirect cu mĕsura, în care se desvóltă în elev interesul de a face bine din îndemn propriu.

Aşteptarea copilului de a fi aprobat şi temerea de a fi reprobat de alţii sunt sentimente, pe carĭ avem sĕ le păstrăm tot-déuna în el şi sĕ ne silim a-le cultiva cu îngrijire în folosul moralităţii lui. Aprobarea unui om serios şi cum se cade e fórte scumpă pentru elev, pe când reprobarea e e ruşine, care nu ar lua-o pentru lumea asta. Un învĕţător inteligent şi devotat binelui tinerimii va sci, când are a aproba acţiunile elevului séu şi când are a-le reproba, ca sĕ nu le inspire umblarea după glorii deşerte, ci sĕ cultive simţul de onóre şi îndemnul propriu de a face bine, ca sĕ triumfeze binele asupra rĕului.

ECONOMIA.

Alimentele séu hrana animalelor.

Din „Noţiunĭ de *Economia Vitelor*" de *I. St. Fortuna* *)

Fênul de pe livedile firescĭ. O bună livadă de fên trebue sĕ fie alcătuită din cât mai felurite ierburĭ şi, care sĕ facă parte cu $^{5}/_{10}$ din aşa numitele graminee, cu 3 séu cu $^{4}/_{10}$ din leguminóse şi cu 1 séu $^{2}/_{10}$ din deosebite plante aromatice (mirositóre).

Fên se numesce întâia cositură a unei livedĭ. A doua, a treia etc. cositură se numesce *otavă*.

Fênul bun este verduiŭ, nu se frânge când este strîns în mână şi are un miros plăcut, aromatic, îmbĕtător. Când fênul are un miros mucigăit, séu când nu mirósă de loc, atuncĭ nu e bun.

Stricarea fênului se datoresce séu livedilor jóse orĭ umede, séu uscării neîndestulătóre, séu păstrării lui în clăi rĕu făcute, orĭ în magazii în care plouă. Fênul de pe luncile unde au murit vite marĭ şi micĭ de însplinat, de dalac, de talan şi alte bóle este primejdios. Fênul prea mult ţinut la sóre, prea plouat, séu care a fost înecat, nu are bune însuşirĭ hrănitóre: fênul plouat şi înecat, este prea încărcat de pămênt şi animalele, mâncându-l, înghit şi mult praf, ceea-ce le dă bóle de stomac, de maţe, de bojogĭ, de ochĭ ş. a.

Fênul nou nu se mistue bine şi mai ales cailor şi boilor le produce durere de pântece.

Tocmai după o lună de dile dela cosit fênul este bun de mâncat. Fênul îşĭ păstréză bunele însuşirĭ de hrană vreme de 18 lunĭ; după vremea acésta, ajunge prăfos, uscat, băţos, fără gustul căutat de animale, şi decĭ nu mai este aşa de hrănitor.

Fênul e o hrană minunată pentru vitele albe şi fórte bună pentru cai. Fênul póte îndestula parte din trebuinţele calului, însĕ nu e îndestulător cu totul decât pentru caii, carĭ nu muncesc, cum sunt caii hergheliilor; cailor de muncă le trebue negreşit şi grăunţe de ovĕs, de porumb séu de orz. Fênul cel mai bun de pe livedile de deal se va păstra pentru cai; cel de pe luncile jóse se va da vitelor albe. Otava nu e bună decât pentru boi, vacĭ, oi şi capre.

Fênul de pe livedile cultivate. In ţĕrile strĕine apusene, unde pămênturile s'au îngustat, pe o parte din pricina înmulţirii locuitorilor, ér pe de alta din pricina întinderii culturii bucatelor, livedile firescĭ nu se mai găsesc aprópe de loc, pentru-că dând prea puţin fên pentru hrana vitelor, a trebuit sĕ fie înlocuite cu livedĭ cultivate adecă cu livedĭ semĕnate şi udate prin mijlocirea omului.

Ierburile semĕnate pe asemenea livedi sunt plante leguminóse ca: lucerna, trifoiul, măzĕrichea, lupinul ş. a.

Fênul de leguminóse este gustos când s'a recoltat de pe un pămênt văros, şi nu de pe un pămênt nisipos séu galben.

Bunătatea acestor fênurĭ atêrnă şi de felul plantei şi de timpul când s'a cosit.

Lucerna se cosesce de 3, de 4 şi uneorĭ chiar de 5 orĭ pe an.

Trifoiul este o bună hrană pentru boi şi vacĭ.

Măzĕrichea, mătura, meiul, cosite la timp, sunt bune pentru hrana vitelor albe de muncă şi a celor mature.

Din tóte plantele leguminóse, numai lucerna se póte da ca hrană calului de muncă. Sĕ fim însĕ cu băgare de sémă şi sĕ le dăm lucernă amestecată cu pae; căcĭ décă am da-o singură, caii vor ajunge molatecĭ şi vor căpĕta deosebite bóle.

Fênul verde din orĭ-ce livadă sĕmĕnată se póte da tuturor animalelor fără deosebire, însĕ tot-déuna avênd grijă sĕ le dăm câte puţin şi amestecat cu pae séu cu fên uscat, vechiŭ, pentru a împiedeca umflarea stomacului.

Cu cât livedile cultivate vor fi mai îngrijite şi mai întinse, cu atât vitele vor fi mai numĕróse şi de mai bun soiu.

Păşunele. Hrănirea animalelor la păşune are şi folóse şi neajunsurĭ.

Are folóse, pentru-că ne scutesce de a ţinè mulţĭ ómenĭ, carĭ sĕ îngrijéscă animalele în grajd; ne scutesce de a cheltuì cu cositul, strînsul, uscatul, căratul, păstratul fênului şi împărţirea lui prin grajdurĭ; hrănirea la păşune are folos, că deprinde animalele cu schimbările vremii, apoi, că mare parte din livedĭ nu se pot cosi, orĭ pentru-că iérba prea cresce mică, orĭ că aducerea fênului de pe acele livedĭ este cu neputinţă, din pricină, că nu e drum, orĭ că e drum rĕu, primejdios. Hrănirea la păşune mai are folosul, că vindecă pe animale de multe bóle vechĭ de piele, de bojogĭ, de pântece şi de altele.

Hrănirea la păşune este însĕ păgubitóre pentru vacile de lapte, când păşunea este departe; căcĭ pierd mult timp şi multe puterĭ cu umbletul, ceea ce e în paguba laptelui. Este păgubitóre şi pentru animale de muncă, din pricină, că fiind obosite sunt silite sĕ mai umble şi pentru căutarea hranei; şi apoi, iérba singură nu prea dă puterĭ vitelor de muncă, décă acestea nu mai pregustă şi fên uscat, paie şi grăunţe.

Singurele animale, care într'adevĕr se folosesc cu prisosinţă din păşunarea bună, sunt oile, vitele de tamaslîc şi iepile însoţite de mânzii lor.

Păşunele jóse nu sunt sănĕtóse, pe lângă că plantele care cresc pe ele sunt adesea otrăvitóre, dér se mai găsesc acolo şi o mulţime de fiinţe, care nu se vĕd cu ochiul şi care nasc deosebite bóle, cum de pildă: câ rcégul la oi, eşirea udului cu sânge la boi, dalacul (taulanul séu armurarul) şi alte bóle.

Tot de pe asemenea livedĭ capĕtă şi oile gălbéză.

Cele mai bune păşunĭ sunt cele de pe coline şi cele de pe munţĭ. Păşunele de pădure nu sunt hrănitóre; ba chiar primejduesc sănĕtatea animalelor. Acestea fiind lacome, pot mânca şi mugurĭ, din care pricină pot căpĕta eşirea udului cu sânge.

Pârlógele şi islazurile nouĕ sunt bune pentru viţei. Islazurile de prin văi dau vitelor mai mult lapte. Islazurile de pe costişe sunt mai bune pentru boii de îngrăşat.

Mai înainte de a se duce animalele la păşune, li-se va da fên uscat, pentru a înlătura pericolele păşunării ierbei înrourate. Animalele apoi vor fi duse la păşune, unde iarba este mai mare, pentru ca sĕ nu obosésca prea mult cu migălitul ei.

Pe timp prea călduros séu prea frigurós se vor ţinè în grajdurĭ. Décă le apucă ploi prea marĭ şi prea recĭ la câmp animalele vor fi aduse la grajd, şterse, frecate cu paie şi acoperite, décă se póte. Iepele cu mânzĭ vor pasce în tot-déuna aprópe de locuinţă. La noi în ţéră mai ales e rĕul obiceiŭ de a trimite la păşune d'avalma (în acelaşĭ câ rd) boii, vacile, viţeii, oile, caii, caprele şi porcii. Ómenii socotesc, că fac economie de paznicĭ şi nu se gândesc, că prăpădesc cu totul şi pentru mult timp păşunarea şi, că animalele trăesc turburate şi neliniştite în acéstă tovărăşie.

Este bine, ca o păşune sĕ fie mai întâiŭ călcată de vitele cornute marĭ, apoi de iepele cu mânzĭ, de cai şi în urmă de oi.

Animalele păşunéză în libertate, împiedecate séu priponite.

Animalele păşunéză în tot-déuna în libertate pe păşunele întinse, marĭ, şi sunt ferite de urmările ce le pot aduce piedeca şi priponul.

Piedeca şi fiarele la picióarele cailor, mai ales la ale celor tinerĭ, sunt vătĕmătóre, pentru-că le fac umflăturĭ, le îngróşă pielea şi adese-orĭ se póte întêmpla chiar ruperea piciórelor, când caii sunt spăriaţĭ.

Totuşĭ piedeca şi priponul se vor întrebuinţa cu cumpătare pe locurile strîmte şi micĭ, unde animalele ar puté aduce neajunsurĭ şi ţarinelor vecine.

Paiele. Paiele sunt fórte trebuitóre în gospodăria sătenéscă; ele slujesc de hrană vitelor, pe lângă fên, şi de aşternut. Deşi tóte paiele sunt la fel de tarĭ şi de aspre, ele se deosebesc însĕ în privinţa însuşirilor de a hrănì. Cele mai bune paie pentru hrana cailor şi a vitelor albe sunt paiele de ovĕs. Paiele de grâu sunt cele mai próste de hrană; sunt bune însĕ de aşternut. Paiele de orez şi cele de sĕcară se strică mai lesne decât celelalte paie; sunt mai rele decât cele de ovĕs, dér mai bune decât cele de grâu şi decât cocenii de porumb.

Este tot-déuna bine, ca paiele sĕ fie schimbate din loc în timpul iernei şi al primăverii.

Paiele bune nu au miros séu au miros slab, dér nu neplăcut; firele sunt de grosime mijlociă, nu se frâng, îşĭ păstréză foile sunt gălbui, şi puţin dulcege. Ele nu trebue sĕ aibă praf. Paiele mucigăite nu se vor da ca hrană, nicĭ nu se vor aşterne, pentru ca animalele sĕ nu capete vre-o bólă.

Paiele nu hrănesc ca fênul şi fac rĕu acei, carĭ dau numai paie animalelor. Pe lângă fên, calul, boul, óia şi capra trebue se priméscă şi paie; mai ales animalele hrănite cu horhot au neapĕrată trebuinţă de paie. Lucerna şi trifoiul verde, amestecate cu paie, nu mai umflă pântecele animalelor. Animalele hrănite numai cu paie séu cu cocenĭ de porumb pot trăì; dér slăbesc mult, şi la cea mai mică rĕcélă séu obosélă se îmbolnăvesc, şi pier.

Grăunţele. *Ovĕsul.* Sunt cincĭ soiurĭ mai de sémă de ovĕs. După colóre avem: ovĕs alb, galben, cenuşiŭ, roşatec şi negricios. In mijlociŭ, un hectolitru de ovĕs bun trebue sĕ cântăréscă 46 pănă la 48 klgr.

Ovĕsul este bun pentru tóte animalele; dér din pricina costului mare se dă numai cailor de muncă, de alergărĭ, armăsarilor şi iepelor care alăptéză.

Pasĕrile, mâncându-l, capĕtă o carne cu miros plăcut.

Orzul. In ţĕrile călduróse, orzul se dă cailor în locul ovĕsului.

Dintre tóte grăunţele, cele mai bune sunt grăunţele de ovĕs pentru cai; când nu avem ovĕs, atuncĭ se va da cailor orzul sfărîmat, nu măcinat.

Porumbul. Cele mai bune grăunţe pentru cal, după ovĕs, le dă porumbul (cucuruzul).

S'a dovedit, că porumbul póte înlocuì ovĕsul în hrana calului de muncă grea, fără ca el sĕ sufere mult din pricina acestei schimbărĭ.

Secara. La noi nu se obicĭnuesce a se da sĕcară vitelor. In America, în Francia, în Belgia, în Svedia, se dă cailor şi mai ales boilor.

Grâul pe alocurea se dă cailor; nicĭodată însĕ nu se va da mai mult de 3 kilograme unui cal, care ar cântărì 500 de kilograme.

Făinurile. Făinurile de grâu, de porumb, de orz, nu se prea dau animalelor, decât în unele împrejurărĭ, adecă când ele sunt bolnave, séu după bólă.

Animalelor tinere li-se amestecă cu apă.

Tărîţele. Tărîţele cele mai bune sunt acelea, care au mai multă făină într'ênsele şi nu au nicĭ un miros séu gust rĕu. Tărîţele nu se dau uscate, ci umede, şi nicĭodată în cătăţime mare, din pricină, că atuncĭ se mistuesc greu, şi produc ghemotóce în maţe. Sunt fórte bune tărîţele pentru îngrăşarea porcilor, a viţeilor, a oilor şi a boilor.

Puterea de nutrire a pómelor.

Cu privire la puterea de nutrire a pómelor, carĭ mai ales acum, în puterea verei, se consumă în mĕsură mare la fiăcare masă, un specialist face câte-va constatărĭ pe carĭ ţinem sĕ le arătăm aci:

Pómele peste tot nu contribue mai nimic la hrănirea corpului omenesc. Orĭ câte póme ar mânca cine-va tot n'ar puté trăì numai cu ele, căcĭ deşi pómele încarcă stomacul şi omul se satură la aparenţă, ele însĕ nu nutresc organismul.

De aci nu urméză, că pómele n'ar aduce nicĭ un folos. Fiind bine sdrobite în gură, ele dau corpului câte puţin zahăr, fier, magnéză şi diferite accide de plante, carĭ deşi nu au putere nutritivă au însĕ un rol escepţional de mare în funcţionarea organismului omenesc. Ele înainte de tóte lucréză în mod aţîţător asupra stomacului, ér în al doilea rênd ageresc funcţiunea intestinelor. De aci vine, că décă după mâncările nutritóre luăm póme, stomacul mistue bine hrana şi mult mai iute, decât décă n'am fi luat póme. In acestea se arată folosul cel mai mare al pómelor.

Dér şi un alt serviciu fac pómele organismului corpului, mai ales la copii. Prin aceea, că conţin var, magnesie şi alte mestecăturĭ de accide minerale, pómele contribue mult la întărirea sistemului osos. De aci se esplică pentru-ce pómele sunt de aşa mare importanţă pentru copii şi pentru ce se ordonă copiilor póme la etatea, când ósele lor sunt în desvoltare şi întărire. In cas de bóle rachitice pómele nu numai, că ajutoră, ci sunt o adevĕrată medicină.

Pentru fierul, ce conţin, mai ales merele şi perele fac mare serviciu. Aceste douĕ soiurĭ de póme nu se pot recomanda îndeajuns copiilor cu deosebire în epoca nós-

*) A se vedé anunţul dela „Literatură".

tră, când vedem atâţia copii palidĭ la faţă şi anemicĭ (lipsiţĭ de sânge). Pómele dau copiilor fier şi sânge şi acei copii, carĭ mănâncă multe pere şi mere în scurt timp scapă de anemiă şi capĕtă faţă roşiă şi sănĕtósă.

Pe cât de folositóre, pe atât şi de stricăcióse însĕ pot deveni pómele, décă se mănâncă în mĕsură prea mare, séu décă se dau copiilor în stare de putreḑiciune, orĭ necópte. Pómele necópte, fiind-că nu este desvoltat în ele zaharul, nu numai că nu sunt de nicĭ un folos în corp, dér sunt păgubitóre, căcĭ nu-s potrivite pentru mistuire, apasă stomacul şi pot uşor sĕ causeze aprinderea luĭ.

Pómele stricate şi trecute în putreḑire, fiind-că conţin diferite felurĭ de bureţĭ şi parasiţĭ stricăcioşĭ, inveninéză organismul omenesc; pricinuesc multe bóle de stomac, frigurĭ, disenteriă (inimă rea). De aceea părinţiĭ trebue sĕ fie cu mare băgare de sémă la pómele, ce le dau copiilor; dér nu numai în ce privesce pe copii, ci şi ómenii marĭ sĕ îngrijéscă, ce fel de póme mănâncă.

MULTE ŞI DE TÓTE.

Cel mai bĕtrân arbore din lume.

Arborul cel mai bĕtrân de pe faţa pământului a căruĭ etate e esact garantată de istorie e smochinul sacru din mijlocul ruinelor oraşuluĭ Amuradhapura în Ceylon. El a fost plantat în anul 288 înaintea luĭ Christos şi a fost îngrijit d'atuncĭ de un rĕnd neîntrupt de păzitorĭ cucernicĭ, despre carĭ vorbesc fórte lămurit scriptele singaleze. Acest arbor e înconjurat de un zid şi ramurile luĭ se înalţă acum direct din pământ, de-órece trunchiul propriu ḑis, e acoperit de tot de pământul cărat d'acolo. Nu e iertat ca sĕ taie cine-va ceva din el, numai frunzele ce cad de sine-şĭ se strîng de pelerinĭ evlavioşĭ, care le iau cu dênşiĭ ca pe nisce moaşte sfinte.

In timpul de faţă are „Jaga Sri Maha Bodin Wohanse" adecă: „victoriosul, augustul, cel mai înaltul domn, sacrul arbor — „Bo", o etate de 2188 anĭ.

*

Generalul şi mazerile.

Contele de Espana, ministrul de resbel al Regeluĭ Ferdinand VII al Spanieĭ şi tot-deodată guvernatorul Cataloniei, era un om fórte ingenios, dér şi fórte original. El era un gourmand cunoscut şi avea întot-déuna o masă bogată, cu tóte că în cele alte ale sale afacerĭ era econom. Mâncarea luĭ favorită erau mazerile bóbe, ce se găsesc în Spania în tot cursul anuluĭ.

Intr'o ḑi porunci contele bucătăreseĭ sale, se-ĭ gătéscă mazĕre. Intêmplarea însĕ făcu, ca soţia luĭ sĕ călĕtoréscă prin bucătăriă, tocmaĭ când bucătărésa era ocupată cu curăţirea lor.

Contesa nu putea sĕ sufere acéstă mâncare; vederea mazĕrilor îĭ producea scîrbă, nu voia nicĭ sĕ le vadă, dér sĕ le mănânce şi porunci decĭ bucătăreseĭ, sĕ nu le maĭ gătéscă.

La óra obicĭnuită se aşeḑară cu toţiĭ la masă. Generalul, după-ce mâncă din maĭ multe felurĭ, aştepta înzadar mâncarea luĭ favorită; trimise un servitor ca sĕ i-o aducă. Servitorul însĕ se înapoiază spunêndu-ĭ, că contesa a revocat ordinul dat. Generalul nu rĕspunse nimic şi rĕmase ca înainte în disposiţia cea maĭ bună. După masă însĕ chemă pe oficerul de serviciu şi îĭ porunci, ca în séra aceea sĕ nu permită la nicĭ o damă sĕ iasă din palat, fie orĭ cine ar fi. Ofiţerul, care scia, că generalul nu are obiceiul sĕ glumescă, ci cerea o supunere órbă, postă la pórtă, care era singura întrare pentru tóte apartamentele caseĭ şi unde se afla şi sentinela, doi grenadirĭ, şi înăspri încă şi maĭ mult porunca generaluluĭ.

Contesa cu fiica ei erau învitate pentru séra la un bal dat de Contele Santa Calouna. Ambele îmbrăcate cu rochiĭ luxóse, erau gata sĕ plece, când la pórtă au fost oprite de strigătul sentineleĭ: „Inapoi dómnelor".

„Sunt soţia generaluluĭ", strigă contesa şi înfuriată alergă la conte ca sĕ se plângă de purtarea soldaţilor.

Generalul îĭ rĕspunse fórte calm: „Linişcesce-te, scumpa mea, totul e fórte natural. Tu poruncescĭ bucutăreseĭ tale, eu soldaţilor meĭ!"

De atuncĭ contesa nu mai revoca nicĭ-odată porunca conteluĭ, când el doria sĕ mănânce mazĕre.

*

Valórea clădirilor Parisuluĭ.

După un raport al consiliuluĭ administrativ al Parisuluĭ, valórea clădirilor aflătóre în proprietatea acesteĭ capitale este aprópe de două miliarde şi jumĕtate francĭ. Bisericile sunt socotite cu 200 milióne, şcólele cu 148 milióne, halele de vêndare 119 milióne, cimiteriile 66 milióne, casele oraşuluĭ 47 milióne. Dintre singuraticele edificiĭ merită a-se aminti Sorbonne, care preţuesce 27 milióne şi 250 miĭ francĭ, facultatea de medicină 20 milióne şi jumĕtate, teatrul Chatelet 7 milióne, teatrul Gaité 2.800,000 etc.

*

O „sfântă" pungaşă.

In cătunul Cringaşĭ din comuna Roşu judeţu Ilfov, o fată de ţĕran se da drept inspirată de Sfânta Fecióră şi căuta în palmă norocul fiă-căruia, care voesce sĕ-şĭ cunóscă viitorul. E întrebare însĕ, cum a devenit acea fată sfântă?

Inainte de a fi devenit sfântă, fata nóstră era în relaţiunĭ de natură intimă cu un funcţionar din primăria comuneĭ Roşu. Pe lângă pĕcatul ăsta, fata mai avea şi darul beţieĭ. Beţia şi diavolul dragosteĭ prihăniteu deochiat pe fata nóstră în faţa măseĭ, care a bătut-o bine într'o ḑi şi a gonit-o din casă.

Rĕmasă fără căpĕtâiŭ, fata a umblat tótă ḑiua peste câmp, ér séra s'a culcat sub un nuc. In împĕrăţia somnuluĭ a stat ea până a doua ḑi la prânḑ, când a deşteptat'o un om din sat, care trecuse pe acolo şi care a luat'o cu el acasă.

Lucru ciudat însĕ. Fata nu maĭ puté vorbi. Tóte încercările sĕtênuluĭ, care o înşoţia, de a o face sĕ vorbéscă, au rĕmas zadarnice. Indurerată de acéstă, ea a început sĕ plângă.

Toţĭ ceĭ din sat se mirau de faptul, că fata rĕmăsese fără glas. Mulţĭ socoteau, că Dumneḑeu o pedepsise pentru faptele eĭ rele. Dér după opt ḑile fata a început sĕ vorbéscă puţin, apoi din ce în ce maĭ bine, până ce şi-a redobêndit cu totul vocea.

Odată cu redobêndirea voceĭ, fata a început sĕ spună, că în timpul cât fusese mută, maica Domnuluĭ i-s'a arĕtat şi i-a spus, că îndată ce va pute sĕ vorbéscă, va avé darul de a ghici norocul ómenilor, căutându-le în podul palmeĭ stângĭ.

Increḑĕtorĭ sĕteniĭ au uitat de trecutul ruşinos al feteĭ, au creḑut'o, au socotit'o drept sfântă şi i-au cerut sĕ le ghicéscă norocul. Pentru fie-care cercetare în palmă fata lua câte 15 banĭ, după vorba Maiceĭ Domnuluĭ, cum spunea ea.

Trece o ḑi, trec două şi maĭ multe şi comerţul cu sfinţenia feteĭ merge minunat Intervine însĕ o întêmplare şi sfânta nóstră îşĭ cam perde reputaţia. Şi étă ce s'a întêmplat:

Deşi se socotea sfântă, fata nu uitase dragostea eĭ omenéscă de maĭ înainte cătră funcţionarul comunal cu pricina. Acésta pasemi-te, pentru-că era om de rĕnd, a îndemnat pe amanta luĭ sĕ spune naivilor încreḑĕtorĭ, că ea a maĭ avut o întrevedere cu Maica Domnuluĭ, care i-a spus sĕ ia dela fie-care om câte 50 banĭ pentru ghicirea noroculuĭ. Fata a ascultat şi a început sĕ céră câte 50 banĭ pentru ghicirea noroculuĭ.

Ridicându-se taxa, naiviĭ increḑĕtorĭ au devenit ceĭ maĭ mulţĭ bănuitorĭ şi credinţa lor pentru sfinţenia feteĭ a scăḑut. La urma urmeĭ eĭ au putut afle că fuseseră păcăliţĭ, deórece fata era o simplă pungaşă, ér baniĭ ce-i încasa la consultaţiile eĭ, îĭ toca în chefurĭ cu amantul.

Şi asta e povestea sfinteĭ din cătunul Crângaşĭ, comuna Roşu.

Prognosa timpuluĭ.

(După călindarul căpit. Spăriosu.)

Sĕptĕmâna din 12—18 August: ploi în 12, 13 si 14, schimbăcios 15

Sĕptĕmâna din 19—25 August: ploi 19, 20 21, schimbăcios 22, icĭ colo furtunĭ.

Călendarul sĕptĕmânei.

AUGUST. are 31 ḑile. MĂSĂLAR.

Ḑilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	30 S. ap. Sila şi Silv.	12 Clara
Lunĭ	31 S. şi d. Eudochiu	13 Cassian
Marţĭ	1 Desgroparea sf.†	14 Eusebius
Merc.	2 Ad. m s. Stefan	15 † **Ad. Prea M.**
Joi.	3 C. păr. Isache	16 Rochu B.
Viner	4 Ss. 7 m. de Efes.	17 Liberat
Sâm.	5 S. m. Eusigiu	18 Elena

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 10 Aug. 1900.

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	12	—
„	Grâu mijlociu . . .	11	60
„	Grâu mai slab . . .	11	20
„	Grâu amestecat . .	9	40
„	Sĕcară frumósă. . .	7	20
„	Sĕcară mijlociă. . .	6	80
„	Orz frumos	7	20
„	Orz mijlociu. . . .	6	80
„	Ovĕs frumos. . . .	5	—
„	Ovĕs mijlociu . . .	4	60
„	Cucuruz	10	20
„	Mălaiu (meiŭ) . . .	8	40
„	Mazăre.	12	40
„	Linte	18	40
„	Fasole	10	60
„	Sĕmênţă de in . . .	24	—
„	Sĕmênţă de cânepă .	9	40
„	Cartofĭ.	2	60
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	88
„	Carne de porc . . .	—	96
„	Carne de berbece. .	—	64
100 kil.	Sĕu de vită prospĕt.	50	—
„	Sĕu de vită topit. .	72	—

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 8 Aug. 1900.

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme dela	până la
Grâu Bănăţenesc . . .	80	7.55	7.76
Grâu dela Tisa	80	7.65	7.78
Grâu de Pesta	80	7.50	7.60
Grâu de Alba regală . .	80	7.35	7.55
Grâu de Bácska	80	—.—	—.—
Grâu unguresc de nord .	80	—.—	—.—
Grâu românesc	80	—.—	—.—

Seminţe vechi ori noue	Soiul	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme dela	până la
Sĕcara. . .		70—72	6.97	6.98
Orz	nutreţ. .	60—62	5.90	6.10
Orz. . . .	de rachiu	62—64	5.60	6.09
Orz	de bere .	64—66	5.—	5.30
Ovĕs . . .		———	0.—	—.—
Cucuruz . .	bănăţĕn .	75	—.—	—.—
Cucuruz . .	alt soiu .	73	—.—	—.—
Cucuruz . .	„ „			
Hirişcă . .			5.—	5.30

Producte div.	Soiul	Cursul (Preţul per 100 de chilograme) dela	până
Săm. de trifoiŭ	Luternă ungur.	—.—	—.—
„	„ transilvană	—.—	—.—
„	„ bănăţénă	—.—	—.—
„	„ roşiă . .	—.—	—.—
Ulei de rapiţă	rafinat duplu .	—.—	—.—
Ulei de in . .		—.—	—.—
Unsóre de porc	dela Pesta . .	54.—	55.—
„ „	dela ţéră . . .	—.—	—.—
Slanină . . .	svêntată . . .	46.—	46.50
Prune	din Bosnia . .	50.—	51.50
„		—.—	—.—
Lictar	Slavon şi Serbia	18.—	18.50
„	din Serbia în s.	—.—	—.—
Nucĭ	slavon nou . .	—.—	—.—
Gogoşĭ	sêrbesc . . .	—.—	—.—
„	din Ungaria . .	—.—	—.—
Miere	unguresci . . .	—.—	—.—
	sêrbescĭ . . .	—.—	—.—
Ceră	brut	—.—	—.—
Spirt	Drojdiuţe de s.	—.—	—.—

Cursul losurilor private

din 8 Aug. 1900.

	cump.	vinde
Basilica	12.50	13.60
Credit	384.—	387.—
Clary 40 fl. m.	—.—	126.—
Navig. pe Dunăre.	—.—	—.—
Insbruck	64.50	64 —
Krakau	72.—	72.55
Laibach	47.50	49.50
Buda	125.—	128.—
Palffy	131.—	133.—
Crucea roşie austriacă . .	42 50	43 75
„ „ ung.	20 —	21.25
„ „ ital.	—.—	64 —
Rudolf	63 50	65.50
Salm	—.—	—.—
Salzburg.	60 25	61.25
St. Genois	184 —	186 —
Stanislau	—.—	381.—
Trientine 4½% 100 m. c. .	—.—	—.—
„ 4% 50	—.—	—.—
Waldstein	—.—	—.—
„ de 10 francĭ . . .	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	—.—	—.—

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 August 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.35
Renta de coróne ung. 4%. . . .	90.70
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	120.40
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	99.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	91.—
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	93.—
Impr. ung. cu premiĭ	158.50
Losurĭ pentru reg. Tiseĭ şi Seghedin .	138.65
Renta de argint austr.	97.55
Renta de hârtie austr.	97.10
Renta de aur austr.	116.—
Losurĭ din 1860.	133.50
Acţiĭ de-ale Bănceĭ austro-ungară .	17.06
Acţiĭ de-ale Bănceĭ ung. de credit.	682.75
Acţiĭ de-ale Bănceĭ austr. de credit.	665.—
Napoleondorĭ	19.32
Mărcĭ imperiale	118.47½
London vista.	242.82½
Paris vista	96.50
Rente de coróne austr. 4% . . .	97.50
Note italiene	90.35

Cursul pieţeĭ Braşov.

Din 11 August 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.08	Vênd.	19.12
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.28	Vênd.	19.32
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 7 Aug. n. de 41,952 capete, la 8 Aug. au întrat 150 capete şi au eşit 393 capete, rĕmânênd la 9 Aug. n. un numĕr de 41,699 capete.

Se notéză marfa **ungurĕscă**: veche grea dela 00—00 fil. marfă ungurĕscă tînĕră grea dela 94—95 fil. de mijloc dela 94—95 fil. uşóră dela 95—96 fil. — **Sêrbéscă**: grea 95—96 fil., de mijloc 95—96 fil., uşóră: 93—94 fil. kilogram.

Bursa de Bucurescĭ

din 8 Aug. n. 1900.

Valorĭ	Dobêndă	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct.	91.½
„ „ Impr. 1892 . . .	5 „	Ian.-Iul.	90 ½
„ „ din 1893 . . .	5 „	„ „	90.½
„ „ 1894 int. 6 mil. .	5 „	Apr.-Oct.	—.—
„ „ Impr. de 32½ mil.	4 „	Ian.-Iulie	7.8½
„ „ Impr. de 50 mil. .	4 „	„ „	7.8½
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4 „	„ „	7.8½
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4 „	„ „	78½
„ „ Im. de 120 mil. 1894	4 „	„ „	78 ½
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4 „	„ „	78.½
Oblig. de Stat (Conv rurale)	6 „	Mai-Nov.	78.½
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—.—
„ comuneĭ Bucurescĭ 1883	5%	Ian.-Iul.	—.—
„ „ „ din 1884	5 „	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5 „	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5 „	Mai-Nov.	.—
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5 „	Ian.-Iuli.	93 —
Scris. fonciare rurale din 1890	4 „	„ „	78.—
„ „ urbane Bucuresc	5 „	„ „	77 ½
„ „ „ Iaşĭ . .	5 „	„ „	82.½
Oblig. Soc. de basalt artificialĭ	6 „	„ „	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	50 v.	—.—
Banca Nation. ult. div. 88.—	500	într. v.	25.10
Banca agricolă	500	150 v.	330 —
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	260 —
Nationala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	37 .—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	„ „	445 —
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	433.—
Soc. rom. de hârtie ult. —.—	100	„ „	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„ „	—.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	—.—
„Bistriţa" soc. p. f. hârtii 50 l.	1000	„ „	—.—
Sociat. p. constr. de Tramaxs	200	„ „	—.—
20 francĭ aur	—	„ „	—.—
Fabricile Unite de gazóse. . .	12	„ „	97.—

Scompturĭ:

Banca naţ. a Rom.	8%	Paris	3%
Avansurĭ pe efecte	9 „	Petersburg . .	6%
Casa de depunerĭ	12 „	Berlin	5%
Londra	3 „	Belgia	4%
Viena	4½	Elveţia	5%

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.